

সৌম্যৰজ্যোতি

SOUMARJYOTI

JOURNAL OF HISTORY

Vol - IV • 2010

Edited by :
Bhupen Saikia

DEPARTMENT OF HISTORY
DULIAJAN COLLEGE, DULIAJAN
Dibrugarh, Assam (India)

SOUMARJYOTI, an Annual Journal of the Department of History, Duliajan College, Duliajan, Dibrugarh, Assam (India) edited by Bhupen Saikia and published by Department of History, Duliajan College, Duliajan. September, 2010. Rs. 20.00 only

Editor : Bhupen Saikia, HOD
Department of History
Duliajan College

Faculty Members : Mr. Bhupen Saikia, HOD
Mrs. Anita Gohain Baruah, Gold Medalist
Mr. Rubul Khatoniar, M. Phil.
Mr. Bhaben Khanikar, M. Phil.

Printed by : Mukut Kr. Sarmah
Anwasha Printers
BOC Gate, Duliajan
Cell : 94350 05367

Price : 20.00 (twenty) only

সৌম্যজ্যোতি

SOUMARJYOTI
JOURNAL OF HISTORY

Vol - IV • 2010

Edited by :
Bhupen Saikia.

DEPARTMENT OF HISTORY
DULIAJAN COLLEGE, DULIAJAN
Dibrugarh, Assam (India)

SOUMARJYOTI, an Annual Journal of the Department of History, Duliajan College, Duliajan, Dibrugarh, Assam (India) edited by Bhupen Saikia and published by Department of History, Duliajan College, Duliajan. September, 2010. Rs. 20.00 only

Editor : Bhupen Saikia, HOD
Department of History
Duliajan College

Faculty Members : Mr. Bhupen Saikia, HOD
Mrs. Anita Gohain Baruah, Gold Medalist
Mr. Rubul Khatoniar, M. Phil.
Mr. Bhaben Khanikar, M. Phil.

Printed by : Mukut Kr. Sarmah
Anwasha Printers
BOC Gate, Duliajan
Cell : 94350 05367

Price : 20.00 (twenty) only

অৰ্পণ

ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বুৰঞ্জী বিভাগৰ মুৰব্বী

তথা

অনিৰুদ্ধ আসনৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপিকা, বিশিষ্ট বুৰঞ্জীবিদ

ড° স্বৰ্ণলতা বৰুৱা বাইদেউৰ হাতত

‘সৌমাৰজ্যোতি’ৰ

এই চতুৰ্থ সংখ্যাটি অৰ্পণ কৰা হ’ল।

বুৰঞ্জী বিভাগ

দুলীয়াজন মহাবিদ্যালয়

CONTENTS

- Editorial
- Tourism Development in Assam :
Problems & Prospects – Bhupen Saikia 1
- Oases of Peace : Namphake and
Tipam Phake Village – Anita Gohain Baruah 7
- The Contribution of Satra Institutions
to the Socio-Cultural Upliftment of Majuli in Assam with
special reference to the Dakhinpat Satra – Rubul Khataniar 11
- A brief analysis of the Moamoria Revolt – Bhaben Khanikar 15
- The Satra Institution under Gadadhar Singha
and Rudra Singha – Dr. Dipankar Gogoi 19
- ইক' টুৰিজিমৰ সম্ভাৱনীয়তাৰে মাৰ্ঘেৰিটা – অনুপল শইকীয়া 24
- ঐতিহাসিক দুলাইজান আৰু ইয়াৰ কাষৰীয়া অঞ্চলসমূহ – অনু সোণোৱাল 27
- ১৯১৯ চনৰ পৰা ১৯৪১ চন :
ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ এক গতানুগতিক পৰ্যায় – পুলক গগৈ 31
- পৰ্যটন স্থানী : ঐতিহাসিক নগৰ তেজপুৰ – হেমন্ত মেচ 36
- Departmental Activities 39

Editorial

Dr. PRATAP CHANDRA CHOUDHURI : A Great Historian

Dr. Pratap Chandra Choudhuri is a reknowned historian of Assam and as well as of India. He has contributed many works towards the history and Assamese literature. Among these his research work 'The History of Civilisation of the people of Assam to the twelfth century A.D.' is the greatest work where he writes a detailed and complete study of Assam before the Ahom invasion. In this regard his research guide A.L. Basam remarks 'In his thorough study of Assam before the Ahom invasion Dr. P. C. Chaudhuri has minutely examined all the sources and has presented his conclusions with critical acumen. His works is the most detailed and complete study of the subject hitherto published and will long remain the standard work on early Assam. He was awarded the doctor of philosophy on the said subject from the University of London in 1953.

Dr. Chaudhuri was born on the 16th January, 1917 at Sundaridiya of Borpeta, Assam in a cultured family. He has got the intellectual and cultural consiousness in his early life. He passed the High School Leaving Certificate Examination from Borpeta High School in 1937 and had passed the B.A. Examination from the Cotton College in 1941. In 1944 he got M.A. degree from Benaras Hindu University in the subject of History. His special paper was Ancient Indian History. He started his service life as professor in regular sequence Kanangopara College of Chattragram, B. N. College, Dhuburi, and Cotton College, Guwahati. In 1949 he was appointed as a professor of History in Guwahati University. After obtaining Ph. D. degree he resigned professorship and joined as a Director of History and Antiquarian Department and engaged himself in creative works. At last in 1974 he became the Head of the Department of History, Dibrugarh University and retired from this university in 1977. He also visited Mongolia as a representative of Indian Government in 1976. It was Dr. P. C. Chaudhuri who prepared the

memorandum of Assam Pradesh Congress Committee regarding the resettlement of states, though he was not an active member of any political party, but he had a great confidence in the Indian National Congress. His edited books are 'A Catalogue of Sanskrit Manuscript', 1961, *Smriti Jutish Sar Sangrah* with Dr. Manoranjan Sastri, 1964, *Hastividranava* (trans. & edited), 1976, *Abhinandan Bharati* (Prof. K. K. Handique felicitation volume) with B. N. Sastri, 1982, *Ananda Lahari* of Ananta Acharya edited with B. N. Sastri, 1983, and *Amrit* 1995. His research work 'The History of Civilisation of the people of Assam to the twelfth century' has been published in various editions. Now, he has completed ninety four years. Hope he will cross century.

Recently, on 25th August 2010, the Asom Sahitya Sabha, a great literary organization of Assam has honoured Prof. Chaudhury by offering him *Sadasya Mahiyan* a great honour of literature, along with three other literatures of Assam. Dr. Nalinidhar Bhattacharjee Dr. Pramod Bhattacharjee and Dr. Amalendu Guha. The Asom Sahitya Sabha has done a very commendable work and they deserve thanks and appreciation for that. We congratulate Dr. P. C. Chaudhury Sir and pray to God for his good health.

Regarding this volume of the journal of History Soumarjyoti we are grateful to the contributors. We are also grateful to the Arts Forum Duliajan College who has offered a grant of Rupees Five thousand for the departmental works. At last I extend the gratitude to our faculty members for their kind co-operation.

Bhupen Saikia

TOURISM DEVELOPMENT IN ASSAM PROBLEMS & PROSPECTS

Bhupen Saikia

Tourism, a Smokeless industry or a young industry is becoming one of the most flourishing industries in the world. It can absorb thousands of unemployed men or women. Not only that, it generates foreign exchanges and raising the living standards of human societies. It primarily concerned with attracting people to a destination, transporting them, providing accommodation food, entertainment as well as ensuring their safe return. As it became more popular industry, it has achieved a lot towards its infrastructure development, rail road, water and air transport system, various travel agencies, hotels, vehicle owners, guides and interpreters etc. are helping towards this direction. It generates earnings for hoteliers, travel agents, taxi drivers, craftman, souvenir sellers, transporters, airlines, tourist guide and show makers and promoted social integration and national as well as international understanding.

Tourism has become so important and competitive that many countries some 150 of them has set up national tourist organizations to attract foreign tourist to their country and to encourage their own people to travel within their own country. "Every country wants to earn more tourist revenue than its neighbour because this money helps them to improve the economic conditions of their own people. In India, this organisation is called the Department of Tourism under the Ministry of Tourism. The Indian Government welcomes foreign tourist both friendship and for the incomes and jobs they generates. India's first Prime Minister Pandit Jawaharlal Nehru who was very keen on promoting tourism, and gave a message to the people of India"

Welcome a Tourist and send back a friend." The later prime minister Late Indira Gandhi & Late Rajiv Gandhi too were great supporters of Tourism. Tourism has expected to touch the figure of 1048 millions the world over 2000 A.D. India at present shares a small fraction of this number. In this tourist movement basically confined to North America, Europe, Japan, Australia and New Zealand. So the government of India has put tourism high on their list of priorities, established department of Tourism in 1958 under the ministry of Transport and Communication. In 1967 department of tourism and Civil Aviation was converted into Ministry of Tourism and Civil Aviation. The formation of Indian Tourism Development Corporation (I.T.D.C.) in 1966 and subsequently the formation of state tourism offices greatly helped in growing tourism both at domestic as well as international level.

Tourism, the modern business enterprises comprises accomodation, catering, transport, publicity services, duty free shops, an in- house travel agency the Ashok Travels, Entertainment, Conferences and a management consultancy providing services within India in abroad. For the improvement of Tourist business there must be peace. In absence of which no visitors will be interested with to visit such place. Well trained manpower, tourist guide are also important actors for the development of tourism.

Assam is situated in the extreem east of the Indian union. Almost one third of its boundary is covered by hills. It is very rich in the production of tea, oil, coal, wood. Apart from this the natural beauty of Assam has a mesmeric. Its hills, rivers, jungle, swamps, heavy rain fall and soft climate are alien the dry and dusty plains of the other parts of the country. Assam's fauna and flora too have affinities with the Malayan region rather than with India. A great sakta shrine of Kamakhya of Nilachal, Keshai Khati of Sadia are important tourist place of Assam. Apart from this two shrines there are so many religious places of different religions like Baithistrasrama, Nabagraha, Ugratara shrine

Sukleswar Mandir, Bhubaneswari Mandir, Siva linga of Monikomeswar, Aswaktanta, Rudreswar Hoigriva Madhava temple of Hajo, Powamakka of Hajoo, Kritanghar of Borpeta, Bordua of Nagaon, Ajan Phakir Dorgah of Gourisagar, different satras of Majuli and the Satras of other places of Assam, Siva temple of Negheriting, Mahavairava temple' etc. There are three national garden and other wild life sanctuaries. Kaziranga, Manas and Nameri National garden became more developed. Over and above, Orang and Dibru Saikhuwa are also important tourist place of Assam. Apart from these Prava, Sonai, Ropai, Laokhowa, Pobitara, Nambar, Baranadi, Pani Dihing bird sanctuary, Deopahar, Bherajan, Borajan, Padumani, Chakrasilla of Dhuburi, Garampani, Bordoibam, Bilmukh of Dhemaji, Diparbil, Jatinga are suitable places for tourism of Assam.

So far as the historical importance is concerned, specially mediaval period of Assam was a golden age. In this age Ahom kings specially Gadadhar Singha, Rudra Singha, Siva Singha, Rajeswar Singha established different temples and escavated tanks in the district of Sivasagar. Charaidew the first capital city of Ahom state one of the remarkable tourist place of Assam. The Bihu, *Bhaona*, *Bareshaharia Bhaona*, Sivarati fair of Sivasagar, the *Ambubachi* fair of Kamakhya are also cultural aspects of Assam which have also a great tourist value.

The geographical location of Assam shows that the state of Assam has rich in flora and fauna, natural vegetation, forest, agricultural product, minarals, silk, tea etc. with abundant natural resources, Assam has vast potential for devoloping a major tourist indrustry. In Assam, there are a colourful tribes with their varied cultural and ethnolinguistic background, their traditional art, handicarfts, festivals which can attract the tourist. The land of this state has endowed with several historical remains, green forest with tranquil atmosphere, different swamps can be used as tourist place.

In order to promote tourism as a full fledged industry, the first and foremost step is by commissioning of good transport and communication facilities and easy access to places of every tourist interest. The present Tours and Travel operators of Assam are

- (1) **Paradise Tour and Travels**, Silpukhuri, Guwahati -3 Phone 521380,546904, (2) **Rhino Travels**, M. L. Nehru Road, Panbazar, Guwahati -1 Phone -540061, 545404, Fax-547025 (3) **Jungle Travels**, Silpukhuri, Guwahati -3 Phone -547862, 522140, Fax-540630 (4) **Travel aid Pvt., Ltd** Hotel Brahmaputra Ashok, Guwahati -1 Phone 541064, 541065, Fax-520762. (5) **Kumar and Brothers**, Atgaon Guwahati -1 Phone 543161, 541501 Fax 522780. (6) **Pushpak Travels**, Panchabati Silpukhuri, Guwahati -3 Phone 521174, 543564 Fax 521907. (7) **East-West Holidays**, M. D. Road, Silpukhuri, Guwahati -3, Phone -540379. (8) **Destination North-East International**, Md. Tayabuna Road, Dighalipukhuri (East) Guwahati -1 Phone -511565,511503, Fax -540376. (9) **Blue Hills Travels**, Paltanbazar, Guwahati -8, Phone 542059, 547911. (10) **Network Travels**, G. S. Road Guwahati-1, Phone -522007, 522105, Fax 522105. (11) **Green Valey Travels**, GNB Road, Silpukhuri Guwahati -3, Phone -544636, 543646. (12) **Santana Transport Paltanbazar**, Guwahati -8, (13) **Assam Valley Tours and Travels**, G.S. Road Ulubari, Guwahati -1, Phone -546133. (14) **B.S.S. Travel Service**, 23 SRCB Road, Fancy Bazar, Guwahati -1, Phone-541205, 541206 Fax-542198. (15) **Arva Travels**, G. S. Road, Bhangagarh, Guwahati -5, Phone -561881 Fax-563129. (16) **Capital Travels Solapar**, Guwahati -1 Phone -520743, 520778. (17) **Patsons Travels**, Goneshguri Chairali, Guwahati -5, Phone -561841, 561659. (18) **Contienntal Air Travel**, Dr. B. Baruah Road, Guwahati -7, Phone-545627, 543876. (19) **Borah Tour & Travels**, Chandmari, Guwahati -3, Phone -55 1848

(20) **Kayali Tours**, Rehabari, Guwahati. All the above tour and travel operators are centred in capital city Guwahati, These are not sufficient for the better improvement of the tourism in Assam.

There should be constructed the middle level hotel and lodge at all paces of tourist interest. Besides Tourist Lodges, youth Hostels, Paying Guest Accomodation, Tourist reception centre etc. should be set up at all district Head Quarters. The state Government of Assam should allocate sufficient funds for this and same should be granted to the enterprising entrepreneur. By the by the state Government should encourage the department of tourist to organise state conferences, Seminer, workshop and technical meeting on tourism from time to time to create awarness among the people and its researsers the importance of tourism. Apart from this the Govenment of Assam must take step to promote conservation and enhancement of natural resources as regards to flora and fauna, natural beauty, forest and unique features of the state through regulated development and also the Govt. of Assam as we as Department of Tourism must take immediate step by opening up of more new tourist destinations like park aveunes, boating complex, theatres, circus, rotation resort, picnic spots, tourist rest house wayside amenities, shopping centres, botanical garden etc. in state as to attract more tourist. In this regard one of the most important thing is this the publicity materials such as brouchers, tourist literatures, handouts, audio-visual materials, films slides etc. which can be undertaken by the department concern where the most upto-date information is readily available in order to inform the prospective tourist what the state has to offer as wel as to persuade them to visit it. In order to promote special interst to tourist to visit Assam, the state tourist department should have specialised staff with specific knowledge and experience to guide and provide vital information to the in coming tourist.

At last we can say the tourism will be succeeded only with the collaboration and collective efforts of all departments concerned and citizens. The receptivity and hospitality of the all people in this concerned is of prime importance. All the inhabitants of the state must welcome the tourist, that tourist have to be made feel at home all sense of fear, in security and doubts have to be removed from their mind. Once they get the feeling of being welcomed, the word will go round and more tourist will be attracted. The department of tourism should have a open mind and has to train their people and guides with its relevant agencies to devolope a genuine service attitude. ■

Consulting Books :

1. *Travel Agency & Tour operation* by Jaganath Negi. New Delhi - 1998
2. *Assam and Assamese Mind* (Nagen Saikia. Published by Assam Sahitya Sabha, Jorhat, 1980.
3. *An Introduction of Travel and Toursim* by Pran Nath Seth, Sushma Seth Bhat, New Delhi 1998.
4. *Proceedings of North-East India History Association, 21st session, Manupur University, Imphal* (ed) by Monorama Sharma, 2000.
5. *Tourism Scenario and its Potentiality in Nagaland by Wezote Khutsoh*, Guwahati, 2000.
6. *Dynamics of Modern Tourism* by Ratandeep Singh, New Delhi 1998.
7. *Payobhara*, monthly journal published from Guwahati Vo. 33 No.6. August, 2002.

OASES OF PEACE : NAMPHAKE AND TIPAM PHAKE VILLAGE

Anita Gohain Baruah

Nestled on the banks of the River Buridihing are a couple of sleepy little oriental villages which seem to have been frozen in time. These are the villages of Namphake and Tipam Phake inhabited by the Tai-Phake, a minority community whose roots go back almost two thousand years to their original home land in South Western China.

The Tai phake are a branch of the great Tai race. The members of the Tai race can be found 'from Assam to far into the Chinese province of Kwangsi and from Bangkok to the interior of Yunnan'. (P D Gogoi 'The Tai and the king-dom', p.2)

Several studies on the Tai of whom the Tai- Phake form a branch, reveal their origin, migration and settlement in various parts of South East Asia. One of the most eminent scholars in the field, Prof. M. Terrien de Lacouperie asserts that the "cradle of the Shan race was in the Kiulung mountains, North of Setchuan and South of Shensi, in China proper." However the real home of the Tai people or rather the region where they developed as a distinct race, had been in South-West China, whence in the course of time, under pressure of the Chinese and the invading Mongol hordes at a later date, they had to move

in successive waves towards the south, fanning out along the courses of the great rivers, the Irrawaddy, the Salween, the Menam, the Mekong and even the Brahmaputra, consolidating their power over these states (P. Gogoi, TTK P. 102)

Wherever they have spread the Tai have acquired local names. The Assam branch of the Tai, for instance, that ruled for six

hundred years. (AD 1228-1826) in the Brahmaputra Valley is known by its local name Tai Ahom. The other smaller groups of Tai people that came to Assam during a later period are known by various local names such as Tai-Khamti, Tai-Turung, Tai-Aiton, Tai-Khamyang and Tai Phake.

Several scholars have written about the origin and migration of the Tai-Phake from their homeland in the Hukawng valley beyond the Patkai Hills. The meaning of the word Phake according to a Thai research scholar Phrammaha Wilaisak Kingcom, is explained thus "Phake is a combination of two words, Pha + ke Where 'Pha' means 'rocky island' or 'king' or 'royal officer', and 'Ke' means 'ancient or old'. Thus it means 'ancestors of a very old dynasty' or 'dwellers of a very old rocky island'." A translation of an unpublished manuscript written in Tai-phake by a Tai-phake scholar Ngi-Yot Weingken, states that "the Tai-Phake had established them-selves at Hukawng Valley present Myanmar in AD1215 and stayed there for almost four hundred years. But at that time the Burmese Kings had their domination upto Hukawng valley where the Tai-Phake were settled and various oppressive measures of the Burmese kings made the lives of the Tai-Phake difficult and miserable. "Consequently the Tai-phake left their home, after 1760 after the accession of the Burmese king Alaungpaya, crossed the Patkai Hills and settled at a place called Nongtao, presently at Arunachal Pradesh. While at Nongtao they along with the Khamtis were involved in hostile operations against the Ahom Kingdom in 1797. They were defeated by the Ahom king, who settled the Tai-Phake in the vicinity of Jorhat.

Then, after the Burmese invasions of Assam in 1817 the Tai-Phake were ordered to return to Burma (Myanmar) by the Burmese soldiers. On their way back they had to stop because of torrential rains and flooding. They stopped at Namchik and the Burmese proceeded without them.

When the British arrived, the Tai-Phake got permission to stay in Assam. They set up a place in Margherita called Ingthon (ing-family, thon-housand) with a thousand families. Gradually, they distributed along the banks of the Brahmaputra in search of cultivable land and settled at Borphake, Ninggam, Nonglai, Phaneng, Manmo, Longphake. Some continued down stream along the Dihing River and settled at the foothills of Tipam. They were the Tipam Phake and another group settled between Joypur and Naharkatia, on the banks of the Buridihing. They are Tai-phake of Namphake village.

What is noteworthy about The Tai-Phake is that although their number is not more than two thousand persons, they have kept alive their language, religion, and culture in a predominantly alien environment. They are devoutly religious, and as followers of Theravada Buddhism, the monastery and their priest play a vital role in their lives. They live on houses made on stilts (chang-ghar), weave and wear their traditional dress (there is a loom in every household), in fact they seem to be located "in a timeless present or a vanquished past". Little seems to have changed. A comparison made by a Thai research scholar has brought out the similarities in the language spoken by the Tai-phake and standard Thai language.

There is, however, a misconception among certain sections who believe that the Tai-Phake or for that matter the Tai race has its origin in Thailand. In fact Thailand came to be known by its present name only in 1939. The truth is that the Thais of Thailand, and the other Tai groups, including the Tai-phake, have a common origin in China from where they spread out in various directions, some settling in present day Thailand, some in the Shan states of present day Myanmar, some in the Brahmaputra valley etc. What is remarkable is the similarity of the Tai groups in various parts of the world. Their dress, food habits, language, religion and culture speak of a common origin. The fragrance of 'sticky rice' and 'joha rice' is common in the eateries in Thailand.

The traditional dress worn by the Airhostesses of Thai-Airways is similar to the dress worn by Tai-Phake women, Thai-communities the world over celebrate similar festivals and share linguistic and cultural affinities.

However, no community can live in isolation, free from the influence of modernization, but the Tai-phake are a simple community ruled by tradition and custom. Religion is an important factor that contributes to the psychological well being of the Tai-phake community. Modernity, it seems can never replace tradition in these oases of peace, i.e. the villages of Namphake and Tipam phake. ■

Reference :

- P. Gogoi - The Tai and the Tai-Kingdoms, 1969.
- Ngi Yot Weingken - From Hukawng Valley to Namphake Village, 2004.
- Phramaha Willaisak Kingcom - A Comparative Study of Standard Thai and Tai-phake in Assam (India) Ph.D. thesis 1992.

THE CONTRIBUTION OF SATRA INSTITUTIONS TO THE SOCIO-CULTURAL UPLIFTMENT OF MAJULI IN ASSAM WITH SPECIAL REFERENCE TO THE DAKHINPAT SATRA

Rubul Khataniar

The 'Satra' institution in Assam plays an important role in the socio-cultural upliftment of Majuli, as well as in Assam. Vaishnava Satras were founded by Sri Sri Sankardeva, the father of Assamese culture during the time of Ahom age, in the fifteen century. Many Satras or Monasteries were constructed by this saint. In the fifteen century, Sankardeva took shelter in Majuli and spent a couple of months at Beluguri (in West Majuli) which was a place of glory for the historic and auspicious ; 'Monikanchan Sanjog' (Meeting) between Sankardeva and Madhabdeva. This was the first Satra in Majuli. From 'Manikanchan Sanjog', there had been sixty five 'satras' growing up for propagation of ethics and socio-cultural ideas. But at present, there are only twenty two satras in Majuli. Among those the existing satras are — Dakhinpat satra, Garamurh satra, Auniati satra, Kamalabari satra, Bengena Ati satra and Samaguri satra. The Ahom king Jayadhwaj Singha, Gadadhar Singha, Rudra Singha took initiatives to establish these satras. These satras preached the Bhagawati Vaishnav Dharma among the peoples of different level of the society. These satras are the treasure house of 'Bargeet', Matiakhana, Jumora dance, Chali dance, Nande Vringee, Sutradhar, Ozapali, Apsara dance, Dasavatar dance etc. which were created by Shri Sankardeva.

Sri Sri Dakhinpat satra is one of the famous satras of Majuli in Assam. It was established by Banamalideva, one of the greatest saint of Vaishnavism in 1584 A.D. The Ahom king Jayadhwaj Singh donated land to this satra. This satra is famous for Raaslila, one of the National

festival of Assam. This satra has been contributing a lot to the socio-cultural development of Assam. Other festivals of this satras Falgu Utsav, Janrnastami, Bihu etc.

The Dakhinpat satra in Majuli : After the death of Sri Sankardeva in 1568, Neo vaishnavism became divided into certain sectarian division. The reason for such division was concerning the assumption of headship of the creed after the death of Sankardeva. Sankardev nominated Madhabdeva as the successor to the headship during his life time. But this nomination displeased Damodardeva, another contemporary vaishnava peacher, who lost no time and created his own independent branch. The division of Sankardeva Brahmanical being more apparent, his branch came to be known as Brahmasanghati Dakhinpat satra is the follower of Brahmasanghati branch The Dakhinpat satra preaches the pure vagawati religion which was introduced by Sri Sri Damodardeva The satra worships the idol of Jadabrai The 'Satradhikar' and the other Vaishnava of the satra regularly worship in these times a day of Jadavrai, the main idol of the Dakhmpat satra. Sri Sri Rashleela is the main festival of the satra This Rashleela has been observed traditionally by the satra. The tenth Satradhikar of this satra wrote any songs of Rashleela. These songs are used in the Rash festival. Other festivals of the satras are Phalgustav, Bihu, Janmastami etc.

Among the other Brahmasanghati Satra only Dakhinpat satra has been preaching Bhagavati Dharma continuously in Assam. Different school, colleges are established by the aids of the satra. 'The Satradhikars' (head of the satra) organise many cultural programme in the different parts of Assam. Through these programmes they wants to spread the cultural relation among the people. By giving initiation ('Sarana') the Satradhikar unites the people and teach the rules of

religion. Many different sub-satras are established in different places of Assam. By the sub satras, the Vaishnavas (the inhabitants of satras) are peaching the Vaishnava religion and morality among the people of the society. ■

BIBLIOGRAPHY :

1. Barpujari H.K : The Comprehensive History of Assam. : 1st edition 1939
2. Barua : Asomar Loka-Sanskriti : 1999
3. Birinshi Kumar : Political History of Assam : 2nd edition 1999
4. Barpujari H. K. : (1826 - 1919)
5. Baruah, S. L. : A Comprehensive History of Assam : 1st edition 1985
6. Basu, Dr. N. K. : Assam in the Ahom age
7. C. R. Kothari : Research Methodology : 2002
8. Chattattukalam, : Culture and Religion of Assam : 2002
9. Kusiala
10. Devi, Lakhmi : Asom Deshor Buranji : 4th edition 1984
11. Dutta, Anima : Assamese Vaishnavism : 1st edition 1989
12. Gait, Sir Edward : The History of Assam : 2nd edition 1981
13. Mahanta, : Majuli : 1st edition 2001
14. Prashanta Kumar
15. Nath, Rajmohan : The background of Assamese Culture : 2nd edition 1978
16. Nath, D. : History of the Koch-Kingdom (1515 - 1615) : 1989
17. Nath, D. : Asom Buranji : 1988
18. Neog, Hariprashad : Asamiya Sanskriti : 4th edition 2003
19. Gogoi, Lila
20. P. V. Young : Scientific Social Survey and Research :
21. SarmaBenudhar : The History of Dakhinpat Satra :
22. Sama Nabinchandra : Asomia Loka-Sanskritir Avash : 2nd edition 1995
23. SaikiaRajen : Social and Economic History : 2000
24. S. R. Baj. : Social Survey & Research :

A BRIEF ANALYSIS OF THE MOAMORIA REVOLT

Bhaben Khanikar

In the upper Brahmaputra valley a mixed tribe of Ahom, Kachari, Chutia, Moran, Matak and Kaivatra were found to be living during the period of the Ahom rule in Assam. They started a long series of struggle against the Ahom rule which is known as the Moamaria Revolution.

It was started from 1769 to 1805, which had divided into three distinct phases: the initial mass uprising, the attempted coup, and the wildfire civil war. The first and the third phases of the revolt were marked by, mass organisation, mobilisation and uprising. The economic base was the determining factor of the uprising. The repressive Paik and the Khel system lack of socio-economic choice and freedom, stagnation and crisis in the backward feudalism and a host of other economic factors prepared the ground for revolt. The immediate cause of the revolt however belonged to the superstructure. It was religious persecution of the Moamoria *gurus* and disciples, which fuelled the fire of revolt. The religious question was important only in the first uprising when the Moamoria *guru* and Satra assumed the role of the prime mover. In the second and the protracted third phase of the revolt, religion had a backseat and the question of power and war was paramount. In the medieaval age the question of economic base always manifested with the symptoms of superstructures. As there was no economic organisation and conscious class politics, class struggle usually went on under the guise of religious and other struggles, which definitely the Moamoria revolt broke out in time.

The Moamoria revolt was neither an ethnic nor a caste based revolt as is often made out to be, nor was it against any particular caste or ethnic groups such as Brahmins or Ahoms. Though the revolt was started by the Morans it was from the very start carried forward by

people of all caste and creeds including Ahom, Chutia, Kachari, Kaivartas etc. These were all disciples of Moamona *guru* and called at times as "Mataks". Participation of people of all castes and walks of life in the uprising gave it the character of a real mass uprising. Thus the Moamoria rebellion is not only the first challenge to the Ahom Monarchy, but also the first "socio-political movement in the history of Assam made for the people and by the people."²

As a result of these factors the Mataks first challenged the Ahom despotism. They deposed the Ahom king Lakshmi Singha³ and placed their own nominee Ramakanta, a common on the throne. It thus indicates that the Moamoria *guru* was against overthrow of the monarchy in the first uprising. He only wanted change of the ministers and officials and he tried to dissuade the rebels from the extreme step-up he had to give in before his militant disciples. This dithering actually reflects his class position. Being the head of the richest Satra with the largest following he had developed a vested interest in the state. He had very large land holdings, lots of servitors and slaves and innumerable cattle and emerged as a feudal landlords himself⁴. Thus his interest was not in the overthrow of the existing political system but effecting changes in it to suit him better. The uprising of the Matak was however a localized one thus making its success a short-lived one. The Ahom king soon recovered the throne and pursued a policy of complete extermination of the Mataks. This reign of terror persuaded by the restored Ahom regime could not dampen the spirit of the Mataks. In 1786 they again revolted, reoccupied the Ahom capital, placed their own nominee Bharath Singha on the throne and compelled the Ahom Monarch Gourinath Singha to flee to Guwahati⁵.

This time rebellion of the Mataks brought for the all-dormant elements into action everywhere in Assam against the Ahom Monarchy. These elements so long remained docile and silent as they considered the Ahom monarchy unchallengable. Since, the Mataks belled the cat,

throwing asunder the divine origin of kingship by placing a number of commoners on the throne, all the disaffected elements of Assam raised their head against the monarchy. The people of Darrang, Nagaon and Kamrup rose⁶ against the fugitive Ahom king Gourinath Singha. Some of the hill tribes of the present Arunachal Pradesh and their Bahatias* also for various reasons joined the Matakaks against the decaying Ahom regime.

Thus the troubles that cropped up both in hills and plains of Assam shortened the life of the Ahom monarchy. Even the support administered by the British by sending captain Welsh in 1792 to Assam to help Gourinath Singha and the creation of an army on a new line on the British Model failed to save the ultimate ruin of the Ahom kingdom. For, the Moamoria rebellion and the subsequent Burmese invasion to Assam let loose certain problems which could be solved through foreign intervention. The Britishers from the west and the Burmese from the east both interested in the affairs and rich territory of Assam collided in those land, as a result of which, the Ahom monarchy was doomed and the era of British colonialism ensued in the whole north eastern region. Even the autonomous Matak kingdom under Sarbananda Singha, which could exact recognition from the Ahom Kingdom and then of the British government, was ultimately annexed by the British imperialist in 1839.

Though the peasant rebel was successful in capturing the capital and political power thrice, they themselves could not affect any notable reforms. They were also not historically and socio-economically equipped to do so as their social origin was the peasantry. As such, though the existing repressive political system was broke down, it was not replaced by a new one.

The Matak rebellion brought tremendous changes in the socio-political Structure of the state. The very basis of the Ahom administrative structure i.e., the Paik system made practically obsolete by the Matak rebellion. Further the government had to yield to many demands of the

common people. Thus the later were given the right even to dismissal of the state officials⁷ Moreover, the monarchs and the nobility had to surrender certain traditional privileges that were earlier monopolized by them. To cite an example, the right to use Palanquin was made permissible to anybody on paying Rupees thousand⁸.

The success of the Matakaks though short lived, had a great significance in the history. of Assam. It was the first successful challenge to the despotic Ahom monarchy. It was also the first time that commoners were placed on the Ahom throne that claimed divinity. Another notable feature was that this is for the first time that many Matak Women actively participated in the politics and fight along with the Matak men folk.

It appears that the revolt shook the very foundation of the Ahom monarchy. Especially it had remarkable impact on the administrative policy of the Ahoms. The state policy, as the days of making conquest for military glory was long over. The question now is how to overcome the crisis of the monarchy and maintain its traditions.

Thus as a result of prolonged confusion, economic life in Assam was dislocated. Cultivation suffered and population reduced. Peace and security of life became obstacle. Finally people flung open the gateway of Assam for the foreigners - the British and the Burmese let alone the Borkandezes. But it was the British who could ultimately established their mastery over this region. ■

THE SATRA INSTITUTION UNDER GADADHAR SINGHA AND RUDRA SINGHA

Dr. Dipankar Gogoi

Gadadhar Singha's Policy of Persecution

At the time of accession of Gadadhar Singha (1680-1696 A. D.) to the throne, the Satra institution had a stronghold among the people of the Ahom kingdom. After accession to the throne, Gadadhar Singha adopted an oppressive policy against the Satras. The king decided to curb power of the *Satras* for several reasons. While he was remaining in concealment to escape from the punishment of Lara Raja (1679-1681 AD), who had been killing or mutilating all legal claimants to the throne in order to make his position secure, Gadadhar Singha alias Gadapani saw the real nature of the *Satras*. Thus, he had some personal knowledge and experience about the influence and prosperity of the *Satras*. During this period, Gadapani visited the Dakhinpat and Auniati *Satras* in disguise. He noticed the wealth and strength of menpower in those *Satras*. He also saw a large gold image of Vishnu at the Dakhinpat *Satra*.¹

He feared that the increased numbers of disciples in the *Satras* would weaken the Ahom administration. It may be mentioned in this connection that Jayadhvaj Singha granted the celibate disciples of the *Satras*.² In the course of time, many *Paiks* became *Vaishnava Bhakats* and took shelter in the *Satras* to get exemption from manual labour to the state. Thus, the number of false *Kewaliya Bhakats* gradually increased in the *Satras*, which had deprived the state of the service of a considerable number of the population. Gadadhar Singha realized that if this was allowed to continue, the administrative functionary would be inoperative.

He also witnessed the growth of a system in some *Satras* similar to the Ahom government with officers like *Bora*, *Saikia*, *Hazarika*, *Phukan* and *Rajkhowa* besides some professional *Paiks* attached to the *Satras*.³ There were also ecclesiastical officers like *Bar Medhi*, *Medhi*, *Bar Sajtola*, *Sajtola*, *Kakati* etc. in the *Satra* to manage their administration. These mini states grew up within the state, which was a great threat to the Ahom power.

Gadadhar Singha also had his personal experience of moral degradation of some *Vaishnava Bhakats*. He found that love for ease and comfort made some heads and disciples blind to their spiritual responsibility as well as ideal of morality. While he was visiting the Auniati *Satra*, the *Deka-Adhikar* spat on his body⁴, which was dead against the basic principle of the *Bhakti Dharma* or Neo-Vaishnavism, which taught that God lies in the body every living being.

His leaning towards Saktism had also encouraged him to adopt an extreme policy towards the *Vaishnavas*.

As part of this policy, Ram Bapu, the Dakhinpat *Gosain*, was made captive and was deprived of his eyesight. His properties were confiscated and the gold and silver idols of the *Satra* were melted down⁵. Keshavdeva, the *Gosain* of the Auniati *Satra* was exiled to Sadiya and his properties also were confiscated⁶. Gadadhar Singha had already removed all the non-celibate disciples taking shelter in the *Satras*⁷ and compelled them to render their service for construction of roads, ramparts and excavations tanks⁸. It is said that the *Dhodar Ali*, which still exists in Sivasagar district, was built with the service of those so-called *Bhakats*.⁹

No doubt, the *Kala Samhati Satras* were badly affected by his persecution policy. Some *Adhikars* of this *Samhati* were banished to Namrup with their brothers and sons and many of them were beheaded. Their *Satras* and other properties were also set to fire¹⁰. Not only the heads, but also the disciples belonging to different ethnic groups and lower castes such as *Kaivartas* and *Haris* were tortured and their properties were robbed off¹¹. They were compelled to eat roasted flesh of hogs, cows and fowls, which was considered as a great insult by them. But, the disciples of high castes, on the other hand, were left aside¹².

Rudra Singha's Policy of Conciliation and Division :

Rudra Singha, son and successor of Gadadhar Singha, reversed his father's policy of persecution and adopted a liberal outlook towards the *Satras*. Soon after his accession to the throne, he restored the monasteries to the deported heads or to the heirs of the deceased ones.

In spite of his liberalism, Rudra Singha did not totally give up the oppressive policy of his father against the *Kala Samhati Satras*. During

his reign, the question of authority of the Sudra *Mahantas* to initiate the Brahmins became a matter of discussion, which had been actually raised by the latter. It may be mentioned that Sankaradeva made no discrimination of caste and creed in the matter of initiation. Damodaradeva and Harideva were the two leading disciples of Sankaradeva who were Brahmins. Madhavadeva also initiated the Brahmins and appointed a person of that caste. Gopaldeva had also six chief Brahmin disciples. The *Brahma Samhati Satras* had a close relationship with the Ahom court¹³. In course of time, a section of Brahmins began to oppose the practice of initiation of a Brahmin by a non-Brahmin Satradhikar. They even influenced the court to repeal the system. Under the influence of this section of Brahmins, the king brought the matter for open discussion. Accordingly, he summoned the Sudra *Mahantas* and asked them to establish their authority to initiate the Brahmins on the basis of scriptural evidence¹⁴. Five Sudra *Mahantas* accepted the challenge¹⁵. But they could not produce scriptural evidence in support their contention in time. As a result, the king ordered their slaughter after throwing into prison¹⁶. Due to the timely intervention of the officers, the king repealed his order. Later on, the *Mahantas* were expelled from the court with earthen-pitches painted with lime hung from their necks¹⁷, which was a mark of great humiliation. Then the king passed a decree known as the Synod of Garhgaon. There were four main provisions in the decree-(a) the Sudra *Mahantas* were not allowed to initiate the Brahmins, (b) the Brahmins were not permitted to stay at any Sudra *Satra*, (c) no Brahmin of neighbouring villages was allowed to visit the *Kala Samhati Satras* and (d) both parties would be punished in violation of these provisions¹⁸. Later on, receiving the information of staying of two Brahmins in the Mayamara *Satra*, the king punished its *Mahanta*¹⁹.

No doubt, this policy of Rudra Singha showed the seeds of discord between the Brahmins and the Sudra *Mahantas*. Consequently, the attitude of those *Mahantas* and their disciples towards the Brahmins both *Sakta* and *Vaishnavas*, who inclined towards the court, turned into much enmity²⁰.

Rudra Singha introduced the system of registering the existing *Satras* and gave official recognition only to this kind of *Satras*. At that time, the number of officially recognized *Mahantas* was 1280, who

were popularly known as *Etaka-Mahanta*. *Etaka Mahanta* may be a collective name of those *Mahantas* as 1280 cowries constituted a rupee²¹. Besides, Rudra Singha created a post named *Sutriya-Barua* for keeping relation with the *Satras*.

The policy of persecution and division of Gadadhar Singha and Rudra Singha towards the *Satras* was not successful. Gradually the *Satras* became more powerful with wealth and manpower. During the period of Lakshmi Singha the disciples of Mayamara *Satra* rose a rebellion against the Ahom rule in 1781. ■

Notes and References :

1. Tungkhungia Buranji, (ed.), S.K. Bhuyan, First Edition, Department of Historical and Antiquarian Studies, Guwahati, 1932, Third Edition, Guwahati, 1990. p. 26.
2. S. Rajkumar, *Ithase Suaura Chasata Bachar*, Jorhat, 1980, First Banalata Edition, Dibrugarh, 2000, p. 355.
3. *Tungkhungia Buranji*, p. 14.
4. *Ahom Buranji*, obtained from the family of latte Sukumar Mahanta, ed. S. K. Bhuyan, Guwahati, 1960 p. 121; M. Dewan, *Buranji-Vivek Ratna*, Part II, Dibrugarh, (p. 168) mentions that the person who did it was the *Gosain* of the *Dakhinpat Satra*.
5. *Tungkhungia Buranji*, p. 27; M. Dewan, op. cit., p. 168.
6. *Tungkhungia Buranji*, p. 27.
7. *ibid.*, p. 23.
8. A Guha. *Vaisnavadar Para Mayamara Bidrohalai*, Guwahati, 1993, p. 25.
9. S. K. Phukan, *The Study of Hodonymy*, Jorhat, 2001, p. 83.
10. G. Barua, *Asam Buranji*, First Edition, Kolkata, 1884, Second Edition, Guwahati, 2001, p. 270 ; *Tungkhungia Buranji*, p. 26.
11. *Asam Buranji*, op. cit., p. 271.
12. *ibid.*
13. *Benudhar Samar Rasanavali*, (ed.) J. Sarma, Vol.11, First Edition, Guwahati, 1978, p. 176.
14. *Tungkhungia Buranji*, p. 30.
15. *ibid.*
16. *ibid.*, p.31.
17. *ibid.*
18. *ibid.*
19. *ibid.*
20. S.L. Baruah, *A Comprehensive History of Assam*, First Edition, New Delhi, 1985 New Edition, New Delhi, 2002, p. 290.
21. S.N. Sarma, *The Neo-Vaisnavite Movement and the Satra Institution of Assam*, First Edition, Guwahati, 1966, p. 83; B. C. Mahanta, *Yuganlarat Sankardeva*, Jorhat. 1991, p. 50;

ইক'ট্যুৰিজিমৰ সম্ভাৱনীয়তাৰে মাৰ্ঘেৰিটা

অনুপল শইকীয়া

বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মহামিলনৰ তীৰ্থক্ষেত্ৰ স্বৰূপ অসমৰ সীমামূৰীয়া তিনিচুকীয়া জিলাৰ এটা মহকুমা হ'ল মাৰ্ঘেৰিটা। ভৌগোলিক, ঐতিহাসিক, প্ৰাকৃতিক, আৰ্থ-সামাজিক সকলো দিশতে মাৰ্ঘেৰিটাই বহন কৰিছে এক সুকীয়া ঐতিহ্য। পৰিপূৰ্ণ সেউজ অৰণ্যাদি, বৰ্ষাৰণ্য, বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ উৎকৃষ্ট আৰু দুপ্ৰাপ্য পশু, পক্ষী, তৰু-তৃণ পৰিৱেশিত পাটকাইৰ নামনি অঞ্চলতেই অৱস্থিত মাৰ্ঘেৰিটা। এই মাৰ্ঘেৰিটাৰ বুকুৱেদি বৈ গৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ এখন উপনদী বুঢ়ীদিহিং।

এই মাৰ্ঘেৰিটাত পৰ্যটকৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা আছে। পৰ্যটনক উদ্যোগলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মাৰ্ঘেৰিটাৰ আটাইতকৈ সম্ভাৱনাপূৰ্ণ দিশটোৱেই হ'ল ইক'ট্যুৰিজিম। এইখিনিতে ইক'ট্যুৰিজিম সম্পৰ্কে কিছু আভাস লোৱা যাওক।

According to the World Tourism Organization (WTO) 'tourism that involves travelling to relatively undisturbed natural areas with the specified object of studying, admiring and enjoying the scenery and its will plants and Animals, as well as any existing cultural aspects found in these areas' is defined as ecotourism.

গণপৰ্যটন (Mass Tourism) তকৈ ইক'ট্যুৰিজিম যথেষ্ট পৃথক। বিশেষকৈ ইক'ট্যুৰিজিমে পৰিবেশৰ ভাৰসাম্যৰ ওপৰত কোনো নেতিবাচক প্ৰভাৱ নেপেলায় আৰু ইয়াৰ বাবে অধিক আন্তঃগাঠনিক উন্নয়ন (infrastructure development) প্ৰধান চৰ্ত নহয়। সেয়ে আজিৰ বিশ্বৰ ইক'ট্যুৰিজিমৰ গুৰুত্ব ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে।

মাৰ্ঘেৰিটাত বসবাস কৰা ভিন ভিন জাতি-জনগোষ্ঠী আৰু তেওঁলোকৰ বাবেৰহণীয়া কৃষ্টি-সংস্কৃতি এনে পৰ্যটনৰ প্ৰধান উপজীৱ্য হ'ব পাৰে। আৰ্যসকল পশ্চিম ভাৰতলৈ অহাৰ সময়তেই মংগোল ফৈদৰ জনগোষ্ঠীয়ে পূবৰ পাটকাই পাহাৰ অতিক্ৰম কৰি আহি বুঢ়ীদিহিং উপত্যকাত সিঁচৰতি হৈ পৰিছিল। তাই মূলীয় জনগোষ্ঠীসমূহ তাই ফাকে, তাই খামতি, তাই খামইয়াং, তাই তুৰুং, তাই আহোম, মানতাই, সেইদৰে তা-শ্বান ফৈদৰ চিংফৌসকল, নেপ্ৰিটো মূলীয় ৰাংচু নঙে, টাংচা, চেমা আদি নগা জনগোষ্ঠীসমূহ ; তদুপৰি এই অঞ্চললৈ বিভিন্ন সময়ত আহি ইয়াতে নিগাজীকৈ থাকিবলৈ লোৱা চাহ জনগোষ্ঠী, নেপালী, বড়ো, দেউৰী, মিছিং ইত্যাদি সম্প্ৰদায়সমূহ একেলগ হৈ মাৰ্ঘেৰিটা হৈ পৰিছে বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মিলনভূমি।

এই প্ৰতিটো জাতি-জনগোষ্ঠীৰ বৰ্ণময় জীৱন-শৈলী, তেওঁলোকৰ সাজ-সজ্জা, উৎসৱ-পাৰ্বন, পৰম্পৰাগত খাদ্যাভাস ইত্যাদি হৈছে পৰ্যটকৰ আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। প্ৰকৃতিৰ আজন্ম সান্নিধ্যত থকা এইসকল লোকৰ বাঁহ-বেতৰ সা-সৰঞ্জাম, কাৰু-কাৰ্যখচিত বয়নশিল্প, সু-স্বাদু ৰন্ধন-প্ৰকৰণে সকলোকে আকৰ্ষিত কৰাটো স্বাভাৱিক। বাঁহ, কাঠ, খেৰ আৰু টকৌ পাতেৰে সজা সুন্দৰ পৰিচ্ছন্ন চাংঘৰ, নঙেসকলৰ কাৰুকাৰ্যখচিত ঘৰৰ খুটা, পছ, মহৰ শিঙে সুশোভিত কৰা টাংছসকলৰ চাংঘৰৰ সন্মুখভাগ ইত্যাদিবিলাক সুন্দৰকৈ তৈয়াৰ কৰিব পাৰিলে পৰ্যটনৰ নতুন দিশ উন্মোচিত হ'ব।

মাৰ্ঘেৰিটা, লিডু আৰু অৰুণাচলৰ সীমান্তলৈ ব্যাপ্ত হৈ থকা এই জনগোষ্ঠীয়ে লোকসকলৰ আটাইতকৈ আকৰ্ষণীয় দিশটো হ'ল স্বকীয় পদ্ধতিৰে প্ৰস্তুত কৰা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ভাপত দিয়া আৰু সিজোৱা খাদ্যবিলাক। কোনো ধৰণৰ বজাৰৰ কৃত্ৰিম মছলা প্ৰয়োগ নকৰাকৈ ৰন্ধা প্ৰতিবিধ খাদ্যই সু-স্বাদু আৰু লোভনীয়। চাংঘৰৰ মজিয়াত থলুৱাভাৱে উপলব্ধ হাবি-জংঘলৰ মছলা পাতৰ মিশ্ৰণত বনোৱা এনে খাদ্য পৰিতৃপ্ত। জুইত সেকা মাছ-মাংস, চুহাত দি মুখ বন্ধ কৰি খুন্দা মাছ, কৌপাতত গৰমে গৰমে পৰিৱেশন কৰিব পৰা আঠাযুক্ত টোপোলা ভাত, হাবি-জংঘলৰ খুন্দা মছলা পাতৰ সমাসাৰত সিদ্ধ মাংস, তেলবিহীন খৰিচাৰে ৰন্ধা মাছৰ আঞ্জা আদি শক্তিদায়কেই নহয় বিজ্ঞানসন্মতও। ঠিক সেইদৰে চেমা নগাৰ আভুশ্বি (জলকীয়া, আদা, লচুনেৰে ৰন্ধা মাংস), আউ-শ্বি (জলকীয়া গুৰিৰে ৰন্ধা গাহৰি মাংস) তাই আহোমৰ কোমোৰাৰে ৰন্ধা হাঁহৰ মাংস, টাংচাৰ উ-গাম টক (গৰম শিলেৰে পোৰা কুকুৰাৰ মাংস) আদিয়ে পৰ্যটকক যে আকৰ্ষণ কৰিব সেয়া নিশ্চিত। মাথোন উপযুক্ত প্ৰচাৰ আৰু সংঘবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰয়োজন।

পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰিব পৰাকৈ এতিয়াও মাৰ্ঘেৰিটাক গঢ় দিব নোৱাৰাটো এক উল্লেখনীয় দিশ। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে উল্লেখযোগ্য ভূমিকা ল'ব লাগিব আৰু তাৰ বাবে লাগিব সু-স্পষ্ট আঁচনি তথা পৰিকল্পনা। তথাপি স্থানীয়ভাৱে এনে কিছুমান পদক্ষেপ হাতত লোৱা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত উল্লেখনীয়ভাৱে ক'ব পৰা যায় ফানেং গাঁও (Faneng Village) ৰ কথা। ফানেং হ'ল টিৰাপ মৌজাত অৱস্থিত তিনিচুকীয়া জিলাৰ সাতখন টাই-ফাকে গাঁৱৰ এখন। ইয়াতে কেইজনমান টাই-ফাকে ব্যক্তিয়ে ইক'ট্যুৰিজিমক সবল কৰিব পৰাকৈ কিছু উল্লেখনীয় পদক্ষেপ হাতত হৈছে। এই ফানেং গাঁৱৰ পৰ্যটকৰ বাবে আছে বহু বৌদ্ধ মন্দিৰ, গৰু গাড়ীৰে ফুৰাৰ ব্যৱস্থা, টিৰাপ নদীত মাছ ধৰাৰ ব্যৱস্থা আৰু লগতে এই নদীত নাও চলোৱাৰ ব্যৱস্থা। পৰ্যটকৰ বাবে পৰম্পৰাগত খাদ্যৰ সু-ব্যৱস্থাও তেওঁলোকে কৰি দিয়ে। নৱপ্ৰজন্মই পৰ্যটকৰ বাবে তেওঁলোকৰ কলা-সংস্কৃতিও প্ৰদৰ্শন কৰে। তদুপৰি বাঁহ আৰু টকৌ পাতেৰে নিৰ্মিত ১৫৮ বৰ্গ ফুট জোৰা পৰম্পৰাগত tourist lodge আছে পৰ্যটক থকাৰ বাবে।

Community based Eco-tourism এ ৰাজ্যখনত কৰ্মসংস্থাপনৰ দিশত প্ৰভুত বৰঙণি আগবঢ়াব পাৰে। ইয়াৰ যোগেদি বিভিন্ন জনগোষ্ঠীসমূহৰ সংস্কৃতি প্ৰদৰ্শন কৰাৰ উপৰিও এইবিলাক সংৰক্ষণৰ সু-ব্যৱস্থা হয়। এই ক্ষেত্ৰত মাৰ্ঘেৰিটাৰ পৰা প্ৰায় সাত কিলোমিটাৰ দূৰত্বত অৱস্থিত ইনথং গাঁৱৰ Singhpho Exo-lodge ৰ কথা ক'ব পাৰি। ২০০৮ চনৰ অক্টোবৰ মাহত শুভাৰম্ভণি কৰা এই ল'জত থকা-খোৱাৰ সু-ব্যৱস্থা আছে। ইক'ট্যুৰিজিম বিকাশৰ বাবে কেইজনমান ২০০৬ চনত Singhpho Community-based Eco-Tourism Society এখন প্ৰতিষ্ঠা কৰাটো আন এটা উল্লেখনীয় পদক্ষেপ।

সেউজীয়া চাহ বাগিছাৰে পৰিপূৰ্ণ ক'লা হীৰাৰ খনিৰ বাবে বিখ্যাত মাৰ্ঘেৰিতাত বহুতো ঐতিহাসিক কেন্দ্ৰ আছে। নামদাং আৰু টিপঙৰ Underground Coal Mining ত পৰ্যটকৰ বাবে আকৰ্ষণীয় কেন্দ্ৰ। বেৰী হোৱাইটৰ মৃত কন্যাৰ স্মৃতিত প্ৰতিষ্ঠাপিত গীৰ্জা, ১৯৪৫ চনৰ দ্বিতীয় মহাযুদ্ধত বায়ু সেনাই ব্যৱহাৰ কৰা উৰাজাহাজৰ উৰণ ক্ষেত্ৰ (acrodrome), সৈন্য বাহিনী থকা স্থান মাকুম কিলা, দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধত মৃত্যু হোৱা সৈনিকৰ শ্মশানখলী, ষ্টিলৱেল ৰ'ড জিৰ' পইন্ট, দিহিং পাটকাই সমন্বয়ক্ষেত্ৰৰ লগতে মাৰ্ঘেৰিটাৰ উপকণ্ঠ অৰুণাচলৰ নামদফা ব্যাঘ্ৰ প্ৰকল্প, মেয়াওৰ বিখ্যাত কাৰ্পেট চেণ্টাৰ, ডিব্ৰু-ছৈখোৱা, জয়দিহিং বৰ্ষাৰণ্য, নং ইয়াং হুদ, পাটকাই পাহাৰৰ সৌন্দৰ্য্যৱলী, টিপঙৰ কয়লাখনন কাৰ্যত প্ৰথম ব্যৱহৃত ৰেলগাড়ী, জনজাতীয় গাঁওবিলাক ইক'ট্যুৰিজিমৰ কেন্দ্ৰ হিচাপে চিনাক্ত কৰি সু-পৰিকল্পিত হিচাপে গঢ় দিব পাৰি।

এইবিলাকৰ উপৰিও বুটীদিহিং নৈত নৌকা চালনা আদি ৰোমাঞ্চকৰ যাত্ৰাৰ সু-ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে পৰ্যটকৰ আকৰ্ষণ নিশ্চয়কৈ বেছি হ'ব। থলুৱা জনগোষ্ঠীসমূহৰ হস্তনিৰ্মিত তাঁতৰ সামগ্ৰী, দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহৃত বাঁহৰ সা-সৰঞ্জাম, অতীতত জনগোষ্ঠীসমূহে যুদ্ধত ব্যৱহাৰ কৰা কাৰুকাৰ্য্যচিত খাপৰ সৈতে থকা তৰোৱাল আদি বিক্ৰিৰ যোগেদি অৰ্থনৈতিকভাৱে লাভৱান হোৱাৰ অশেষ থল আছে।

মাৰ্ঘেৰিতাত এনেধৰণৰ অলেখ ব্যৱস্থা সু-পৰিকল্পিত ৰূপায়ণ কৰিব পাৰিলে ভৱিষ্যতে ঠাইখনক ইক'ট্যুৰিজিমৰ সফল ক্ষেত্ৰ হিচাপে গঢ় দিব পৰা যাব। পৰিৱেশ সংৰক্ষণ, অৰ্থনৈতিক স্থিতাবস্থা, সংস্কৃতিৰ সম্ৰয় আৰু শিক্ষাৰ বাস্তৱ মূল্যায়নক লক্ষ্য হিচাপে লৈ মাৰ্ঘেৰিতাত ইক'ট্যুৰিজিমৰ নতুন দিগন্ত সূচনা কৰিব পৰা যাব। ইয়াৰ বাবে লাগিব চৰকাৰৰ সদৃষ্টি, জনগোষ্ঠীসমূহৰ সম্পূৰ্ণ সহযোগিতা, সু-পৰিকল্পিত আঁচনি আৰু আন্তঃগাঁঠনিৰ উন্নয়ন। ০০০

ঐতিহাসিক দুলীয়াজান আৰু ইয়াৰ কাষৰীয়া অঞ্চলসমূহ

অনু সোণোৱাল

ভাৰতৰ উত্তৰ-পূবৰ প্ৰকৃতিক অকুপণ দানেৰে সমৃদ্ধিশালী প্ৰদেশখনেই হৈছে অসম। এই অসমৰেই এখন ঐতিহাসিক ঠাই দুলীয়াজান। ভাৰতৰ যান্ত্ৰিক সভ্যতাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত অশেষ বৰঙণি যোগাই আহিছে দুলীয়াজান চহৰে।

প্ৰবাদমতে, চৰাইদেউৰ ওচৰতে আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ এখন খাট আছিল। এই খাটখনৰ তত্ত্বাৱধায়ক আছিল লানতুৰবান নামৰ এজন আহোম মানুহ। চুহানফা স্বৰ্গদেউৰ দিনত খাটৰ ধান চুৰ কৰাৰ অপৰাধত ৰজাই নিলম্বিত কৰিলে। এবাৰ ৰজাৰ চাংঘৰৰ মিচাঙৰ চোঁচ সলাবলীয়া হোৱাত কামৰ দায়িত্বত থকা বিষয়া লাপেতি ফুকনে খুনলুং বুঢ়াগোহাঁইৰ পৰামৰ্শক্ৰমে লানতুৰবান আৰু তেওঁৰ পুতেক দুজনকো চোঁচ সলোৱাৰ কামত নিয়োগ কৰিছিল। স্বৰ্গদেৱে মানুবোৰে কাম কৰা চাই থাকোতে এবাৰ লানতুৰবানে ছেগ চাই বাঁহৰ চুঙাত ভৰাই লুকুৱাই অনা সৰু যাঠিপাতেৰে পাছফালৰ পৰা ৰজাক খুঁচি হত্যা কৰিলে। চুহানফা ৰজাৰ মৃত্যুত তেওঁৰ জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ চুপিমফা ১৪১৫ শকৰ ফাগুন মাহৰ বাৰ তাৰিখে চৰগুৱা নগৰত সিংহাসনত উঠে। তেওঁ ৰজা হৈয়েই এই হত্যাকাণ্ডৰ বিচাৰ কৰি লানতুৰবান আৰু তেওঁৰ দুই পুত্ৰ তাওখাং আৰু খুনতাওক মৃত্যুদণ্ড দিলে। ৰজাৰ নিৰ্দেশ মতে, চাওডাঙে লানতুৰবান আৰু তাৰ পুতেক দুজনক নিলগাই নি দুৰৈৰ এটা জানৰ পাৰত কাটিছিল। দুৰৈৰ এই জানটোকে মানুহে দুৰিয়াজান বুলিছিল। উনৈশ শতিকাৰ শেষভাগত আহোম সম্প্ৰদায়ৰ এটি খেলে দুলীয়াজানৰ পাৰতে গাঁও পাতি বহেহি। খেলৰ নামেৰেই গাঁওখনৰ নাম দুলিয়াগাঁও আৰু পাছলৈ মানুহে জানটোৰ নামো দুৰিয়াজানৰ পৰিৱৰ্তে দুলিয়াজান বুলিবলৈ ধৰিলে। সময়ত এই নামেৰেই অঞ্চলটোৰো নাম হ'ল দুলীয়াজান।

এই ঐতিহাসিক দুৰিয়াজান অঞ্চলৰ ঠাইবিলাকৰ ইতিহাস বিজড়িত নামবিলাকে আমাৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰে। যেনে ৰজাআলি নামটোয়ে এটা ৰজাদিনীয়া আলি এই ঠাইত থকাটো বুজায়। বৃদ্ধ লোকৰ মুখে মুখে শুনা যায় যে, দুলীয়াজানৰ পৰা ৰজাআলি বাগিচালৈ যি আলি আছে সেই আলিয়েই এসময়ত শিৱসাগৰৰ লগত এই খণ্ডৰ যোগাযোগৰ প্ৰধান ৰাজপথ। এই পথ পূবে ভাৰদে নগৰেদি মাৰ্ঘেৰিটালৈ অৰ্থাৎ নৰদেদেশলৈ গৈছিল।

পশ্চিমে খেৰেমীয়াইদি টেঙাখাট হৈ শলগুৰি ওলাইছিল। এই আলিৰ নাম আছিল ভাদৈ আলি। এই আলিৰ দাঁতিতে আছে চিৰিংখাত। ইয়াত ফুকনৰ ছঁ-অৰা পুখুৰী বুলিবৰ এলানি পুখুৰীৰ চিহ্ন কিছুদিনৰ আগলৈকে আছিল। কথিত আছে সেই পুখুৰী কোনোবা এজন ফুকনৰ ছঁ-অৰা পুতেকৰ নামত খন্দা হৈছিল।

এই দুলীয়াজানৰ গাতে লাগি আছে বহুতো ঐতিহাসিক ঠাই। যাৰ ইতিহাসৰ জৰিয়তে আমি বহুতো কথা জানিব পাৰোঁ। তলত তাৰ বিস্তৃত বিৱৰণ আগবঢ়োৱা হ'ল।
চলাকটকী : দুলীয়াজানৰ গাতে লাগি থকা অঞ্চলটোৰ নাম হৈছে চলাকটকী। তাহানি চক্ৰধ্বজ সিংহ স্বৰ্গদেৱে কটকী কাৰ্যত বিচক্ষণতাৰ পৰিচয় দি খ্যাতি অৰ্জন কৰা তিপমীয়া শইকীয়া চলাকটকীক বুঢ়ীদিহিঙৰ পাৰতে মাটি-বাৰী দি পাতিছিল। সেয়ে চলাকটকীৰ বাৰীৰ পৰিৱৰ্তে চলাকটকী হ'ল। চলাকটকীৰ গাতে লাগি আছে বৰাগাটৈ অৰ্থাৎ কোনোবা বৰাৰ বাসস্থান। গতিকে বুজা যায় যে, এই ঠাই ঘনবসতিপূৰ্ণ আছিল।

জালনী : দুলীয়াজানৰ সমীপত থকা আন এখন ঠাই হৈছে জালনী। মানৰ তৃতীয় আক্ৰমণৰ সময়ত এই অঞ্চলৰ মানুহবিলাক দিহিঙে-দিপাঙে ভাগি যোৱাত ঠাইখন অট্যব অৰণ্যত পৰিণত হয়। ইয়াত থকা ডাঙৰ ডাঙৰ গছবিলাক এবিধ সৰু লতাই ছাটি ধৰিছিল। জালৰ নিচিনাকৈ গছৰ আগবিলাক লতাই আৱৰি থকাৰ কাৰণেই মানুহে ঠাইখনৰ নাম দিলে জালনী।

ভাদৈ নগৰ : ভাদৈ নগৰ হৈছে দুলীয়াজানৰ আন এক ঐতিহাসিক ঠাই। য'ত গদাপাণি কোঁৱৰে আত্মগোপন কৰি থাকোতে এবাৰ জয়পুৰৰ পৰা নামচাঙলৈ যোৱা আলিৰ ওচৰত ল'ৰা ৰজাৰ সৈন্যৰ হাতত ধৰা পৰাৰ উপক্ৰম হৈছিল। সেই সময়ত সেই ঠাইৰ এজোপা ডাঙৰ গছৰ ছাঁত বহি বহা অৰ্থাৎ বহণ পথাৰৰ বহুদৈ পোহাৰী, তিপামৰ ভাদৈ আৰু শ'লগুৰিৰ আঘোণী বাই জিৰণি লৈছিল। পৰিশ্ৰান্ত গদাপাণিয়ে উপায়স্বৰ হৈ পোহাৰী তিনিওজনীক নিজৰ পৰিচয় দিলে আৰু সম্ভাৱ্য বিপদৰ কথা জনাই গছজোপাৰ তলতে শুই দিলে। গদাপাণিৰ কথামতে তিনিওজনী পোহাৰীয়ে নিজৰ গাৰ চাদৰেৰে তেওঁক ঢাকি নিজৰ স্বামী আজি বৰবেমাৰত পৰি মৰিল বুলি ডিঙিত ধৰাধৰি কৰি ইনাই-বিনাই কান্দিবলৈ ধৰিলে। ল'ৰা-ৰজাৰ সৈন্য আহি পাই সঁচাকৈ মৰা মানুহ বুলি ভাবি সেই ঠাই এৰি গুচি গ'ল।

কিছুদিনৰ পাছত গদাপাণি কোঁৱৰে গদাধৰ সিংহ নাম লৈ সিংহাসনত বহি পূৰ্বৰ উপকাৰ সূঁৱৰি তিনিওজনী পোহাৰীকে পুৰস্কৃত কৰিলে। ভাদৈ পোহাৰীক চাৰিফালে ঢাপ মৰাই নগৰ কৰি পাতিলে, যাক বৰ্তমান ভাদৈ নগৰ বুলি জনা যায়। এই ভাদৈ নগৰৰে চঁপাতলী গাঁৱত গদাধৰ সিংহই খন্দোৱা এটা পুখুৰীও আছে।

তিপাম : ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ তৃতীয় দশকৰ পহিলা ভাগত টাই বংশীয় চাওলুং চ্যুকাফাই নগাই বান্ধি দিয়া কাক বাঁহৰ ভুঁৰেৰে বুঢ়ীদিহিং পাৰ হৈ ওখ ঠাই পাই নাম দিছিল তিপাম। টাই ভাষাত তি মানে ঠাই আৰু পাম মানে ওখ বা বাম।

তিপামৰ উৰ্বৰা মাটিত হাবি কাটি পথাৰ উলিয়াই ধান খেতি আৰম্ভ কৰাত সজাল ধৰা ৰোৱাবোৰ লহপহকৈ বাঢ়ি আহিল আৰু এটা সময়ত আঘোণৰ পকা ধানে পথাৰ সোণবৰণীয়া কৰি তুলিলে। তাকে দেখি চাওলুং চ্যুকাফাৰ মুখত স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে উচ্চাৰিত হ'ল এটি নাম মুং ড্যু-চুন-খাম, অৰ্থাৎ সোণেৰে উপচা দেশ।

ৰজাৰ দিনত তিপামৰ গজলু নৈৰ বালিৰ চটত খৰালি কালত সোনোৱালসকলে সোণ কমাইছিল আৰু চৰাইপুঙত লোণশুৰীয়াসকলে লোণৰ পুং খান্দি লোণ পানী উলিয়াই কাক বাঁহৰ চুঙাত ভৰাই জুইত পুৰি ডুখৰীয়া লোণ কৰিছিল।

জাণ্ডন : দুলীয়াজান সমীপৱৰ্তী অঞ্চল হিচাপে জাণ্ডনৰ নামো ল'ব পাৰি। ১৮২৫ চনৰ জুন মাহত কেণ্ডেইন নিউভিলে চিংফৌৰ বিছাগাম আৰু দুফাগামে বন্দী কৰি ৰখা তিনিহাজাৰ অসমীয়া পুৰুষ-মহিলা উদ্ধাৰ কৰি আনে। চিংফৌৰ বিছাগামৰ অধীনৰ জাণ্ডন অঞ্চলৰ দোৱনীয়াবিলাকে মুক্ত হৈ আহি পোনতে তিপামৰ ওচৰৰ বুঢ়ীদিহিঙৰ পাৰত বসতি লৈ নতুন ঠাইখনৰ নামো তেওঁবিলাকে জাণ্ডন নাম দিলে। ভালেমান বছৰৰ পাছত সেই মানুহখিনি অন্যঠাইলৈ গুচি যায় যদিও ঠাইখনৰ নাম জাণ্ডন হৈ থাকিল।

দিৰিয়াল : দুলীয়াজানৰ সমীপৱৰ্তী অঞ্চল দিৰিয়ালৰ ইতিহাসো মন কৰিবলগীয়া। প্ৰতাপ সিংহ স্বৰ্গদেৱৰ দুগৰাকী অপুত্ৰকা কুঁৱৰীয়ে লাচিত নামৰ এটা ল'ৰাক পো-বোধকৈ তুলি লৈছিল। পাছত স্বৰ্গদেৱে লাচিতক উজনিৰ দিৰৈ নৈৰ পাৰৰ সেই অঞ্চলৰ কেইঘৰমান মানুহ উঠি আহি দুলীয়াজানৰ সমীপত বসতি ল'লেহি। দিৰৈ নৈৰ পাৰৰ পৰা উঠি অহাৰ কাৰণেই এই নতুন মানুহখিনিক আন মানুহে দিৰিয়াল বুলিছিল। সেই নামেৰে গাঁওখনৰ নামো দিৰিয়াল হ'ল।

কছাৰীপথাৰ : কছাৰীপথাৰ গাঁও হৈছে আন এখন উল্লেখনীয় ঠাই। কছাৰী সম্প্ৰদায়ৰ মানুহে বসতি কৰাৰ কাৰণে গাঁওখন আৰু পথাৰ হ'ল কছাৰীপথাৰ। কছাৰীপথাৰত বাস কৰা সেই পুৰণি মানুহ কেইঘৰ বৰ্তমান দুলীয়াজানত আছে। তেওঁলোক দোলাভাৰী কছাৰী মানুহ আছিল। এই কাৰণে তেওঁলোক থকা গাঁওখনৰ নাম দুলীয়া হৈছে। কছাৰীপথাৰত বৰ্তমান বাস কৰা মানুহখিনি প্ৰকৃততে ভাটিৰ বড়ো-কছাৰী।

খেৰেমীয়া, পাভজান, ভেকোলাজান : খেৰেমীয়া, পাভজান, ভেকোলাজান আদি ঠাইও দুলীয়াজানৰ ভিতৰতে পৰে। খেৰেমীয়াৰ বৰ্তমান বাসিন্দাসকল খেৰেম পথাৰ অৰ্থাৎ

বৰ্তমান নামৰূপৰ য'ত 'থাৰমেল' আৰু 'ফাৰ্টিলাইজাৰ' কাৰখানা বহিছে সেই ঠাইৰ পৰা অহা উক্ত গাঁৱৰ স্বগাৰী পৰিয়ালটো সম্ভৱতঃ চৰণুৱাৰ পৰা অহা। ব্ৰিটিছৰ আমোলত এইসকল লোক খেৰেমীয়ালৈ আহে। খেৰেমীয়াৰ পুৰণি বাসিন্দাৰ ভিতৰত পৰা চুতীয়া মানুহকেইঘৰ যিমান দূৰ সম্ভৱ টেঙাখাত অঞ্চলেই তেওঁলোকৰ আদি বাসস্থান হ'ব।

বৰ্তমান পাভজান গাঁৱৰ মানুহখিনি ডাঙৰীৰ পৰা অহা। তেওঁলোক প্ৰথমে বেংমৰাত আছিল। পিছত ইয়ালৈ আহি পাভজান গাঁও পাতে।

ভূ-গৰ্ভত যুগ যুগ ধৰি সঞ্চিত থকা খাৰুৱা তেল আজিৰ পৰা এক শতিকাবো আগতে আৱিষ্কৃত হৈছিল ভাৰতবৰ্ষৰ পূব প্ৰান্তত অৱস্থিত ডিগবৈত। পাটকাই পাহাৰৰ সিপাৰে ব্ৰহ্মদেশত তেল উৎপাদনত ইংলেণ্ডৰ বাৰ্মা অইল কোম্পানীয়ে (BOC) ১৯২১ চনত অসম অইল কোম্পানীৰ (AOC) সেই সময়ৰ মালিক অসম ৰে'লৱেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোং নামৰ ব্ৰিটিছ কোম্পানীটোৰ সৈতে স্বাক্ষৰিত এক চুক্তি যোগে অসমত তেল উৎপাদনৰ স্বত্ব লাভ কৰে। BOC/AOC য়ে ডিগবৈ তৈলক্ষেত্ৰত তেল সন্ধানৰ কাম দ্ৰুততৰ কৰিলে। সময় আগবঢ়াৰ লগে লগে এই পনীয়া সোণক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি উঠিল দ্বিতীয়খন তেল নগৰ দুলীয়াজান এই শতিকাৰ মাজভাগত। ১৯৫৯ চনৰ ১৮ ফেব্ৰুৱাৰীত অইল ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ গঠন কৰা হয়। এই কোম্পানীটোত BOC/AOC ৰ দুই তৃতীয়াংশ স্বত্বাধিকাৰ আছিল। খাৰুৱা তেলৰ লগতে ওলোৱা প্ৰাকৃতিক গেছবিলাকো সংৰক্ষণ কৰি ৰক্ষন গেছ হিচাপে মানুহে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰাকৈ ১৯৬২ চনতে অংশ বিক্ৰীৰে শ্বিলঙত এটা প্ৰাইভেট গেছ কোম্পানী প্ৰতিষ্ঠা হয়। অসম গেছ কোম্পানীৰ শাখা হিচাপে গুৱাহাটী, শিৱসাগৰ, মৰাণ, মথুৰাপুৰ আৰু ডিব্ৰুগড়তো স্থাপন কৰা হৈছে। অইল ইণ্ডিয়াৰ তত্ত্বাৱধানত থকা এল. পি. জি. প্ৰতিষ্ঠানৰ দ্বাৰা সৰ্বসাধাৰণ গ্ৰাহকক গেছ চিলিণ্ডাৰৰ যোগান ধৰা হৈছে।

বৰ্তমান ম'হমাৰী গাঁওখন শেহতীয়াকৈ বহা গাঁও। পূৰ্বে ইয়াত কুমাৰ কুঠি থকা চিন পোৱা যায়। নাওশলীয়া নামটোৰ পৰা ইয়াৰ বাসিন্দাসকল ৰজাদিনিয়া নাওশালত কাম কৰা মানুহ বুলি ধৰা হয়। ইয়াৰ পুৰণি তথ্য আছে।

এইদৰে বৰ্তমান ঔদ্যোগিক অঞ্চলৰূপে বিকশিত দুলীয়াজান আৰু ইয়াৰ আশেপাশে বিভিন্ন বুৰঞ্জীমূলক নিদৰ্শন পোৱা গৈছে, যি ভৱিষ্যতে নিঃশ্চিহ্ন হৈ যোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। তদুপৰি এই অঞ্চলত অনেক অনাৱিষ্কৃত বুৰঞ্জীমূলক তথ্য লুকাই আছে বুলি মনে ধৰে। সেইবিলাক উদ্ধাৰ হ'লে আমাৰ বৰ্তমান চলি থকা বুৰঞ্জীমূলক ধাৰণা আৰু সিদ্ধান্তবিলাকৰো আমূল পৰিৱৰ্তন হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। ০০০

১৯১৯ চনৰ পৰা ১৯৪২ চন :

ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ এক গতানুগতিক পৰ্যায়

পুলক গগৈ

১৯১৯ ৰ পৰা ১৯৪২ চনৰ মাজৰ এই সময়ছোৱাত ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ জাতীয়তাবাদৰ উত্থানৰ এক চৰম পৰ্যায়। ১৯ শতিকাত গঠন হোৱা ভাৰতৰ জাতীয় কংগ্ৰেছৰ ৰাজনৈতিক মঞ্চতেই একত্ৰিত হৈ স্বাধীনতা পিপাসু ভাৰতৰ জনগণই ১৯২০ চনৰ অসহযোগ আন্দোলন, ১৯৩০ চনৰ আইন অমান্য আন্দোলন আৰু ১৯৪২ চনৰ ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ দৰে সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ত বৃটিছৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদী কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰি সাম্ৰাজ্যবাদী শক্তি বৃটিছৰ সন্মুখত এক প্ৰবল প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰে। ইয়াৰ উপৰিও আকৌ এই সময়ছোৱাৰ ভিতৰতেই ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত বৈপ্লৱিক সন্মতাবাদ, সমাজবাদী আন্দোলন, সাম্যবাদী আন্দোলন ইত্যাদি আৰু কেতবোৰ আন্দোলনেও বৰঙণী যোগাই স্বাধীন ভাৰত গঠনত ইন্ধন যোগায়। তলত ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ প্ৰগতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল।

খিলাফৎ আন্দোলন : প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধৰ বিজেতা মিত্ৰ শক্তিশালীয়ে ১৯১৯ চনৰ পেৰিচ শান্তি চুক্তি অনুসৰি ভাৰ্চাই চুক্তিৰ মাধ্যমেৰে তুৰস্কৰ ৰাষ্ট্ৰীয় অখণ্ডতাৰ প্ৰতি ক্ষতিকাৰক দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰাত সমগ্ৰ বিশ্বতেই ইছলাম ধৰ্মাৱলম্বীৰ মাজত সৃষ্টি হোৱা অখণ্ডতাৰ ছাঁ ভাৰততো পৰে। বৃটিছ বিৰোধী এই উত্তেজনাৰ প্ৰতিকাৰক হিচাপে সেই সময়তে কেন্দ্ৰীয় খিলাফৎ সমিতি গঠন কৰি এই সভাতে মহাত্মা গান্ধীৰ উপস্থিতি আৰু পৰামৰ্শ অনুযায়ী অসহযোগ আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী গ্ৰহণ কৰা হয়।

অসহযোগ আন্দোলন : ১৯২১ চনত মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত গঢ়ি উঠা অসহযোগ আন্দোলন আছিল সৰ্বভাৰতীয় পৰ্যায়ৰ ভাৰতীয় জনগণৰ দ্বাৰা সংঘটিত হোৱা বৃটিছ বিৰোধী প্ৰথমটো গণ আন্দোলন। আন্দোলন অনুসৰি আন্দোলনকাৰী জনগণই চৰকাৰৰ সমূহ বিষয়বাব ত্যাগ কৰি চৰকাৰী সমূহ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান বৰ্জন কৰি সৰ্বাত্মক হৰতাল পালন কৰি সাম্ৰাজ্যবাদী শক্তিৰ বিৰুদ্ধে এক প্ৰবল প্ৰত্যাহ্বান সৃষ্টি কৰে। স্বাধীনতাৰ প্ৰায় দুবাৰডলিলৈকে যাবলৈ সক্ষম হোৱা এই আন্দোলন কিন্তু লক্ষত উপনীত হোৱাৰ আগতেই আন্দোলনৰ নেতা মহাত্মা গান্ধীয়ে আন্দোলন প্ৰত্যাহ্বাৰ কৰে।

বৈপ্লবিক সন্ত্রাসবাদ আৰু সমাজবাদী আন্দোলন : ১৯২২ চনৰ চৌৰিচৌৰাৰ কৃষকসকলৰ এক সামান্য হিংসামূলক কাৰ্যপন্থাৰ প্ৰতি লক্ষ ৰাখি হঠাতে গান্ধীয়ে অসহযোগ আন্দোলন প্ৰত্যাহাৰ কৰাত দেশত কংগ্ৰেছকে আদি কৰি বিভিন্ন ৰাজনৈতিক মহলত বিশেষকৈ ছাত্ৰ-যুৱকৰ মাজত অসন্তুষ্টিৰ উত্তৰণে এফালেদি মহাত্মা গান্ধীৰ অহিংসা পন্থাৰ প্ৰতি মোহভঙ্গ হৈ বিভিন্ন মহলে স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ বাবে বিকল্প পন্থাৰ সন্ধান কৰি লাহে লাহে এফালে বৈপ্লবিক সন্ত্রাসবাদ আৰু আনফালে সমাজবাদৰ প্ৰতি অনুৰক্ত - আকৰ্ষিত হৈ পৰিছিল। বিশেষকৈ সেই সময়ত ১৯১৭ চনত দেশৰ সমাজতান্ত্ৰিক বিপ্লৱ আৰু তাৰ লগতে মাস্কভাদৰ প্ৰভাৱো ভাৰতত পৰিবলৈ ধৰে আৰু এই সময়ছোৱাৰ পৰাই সাম্যবাদী আন্দোলনৰ প্ৰাৰম্ভিক কাম-কাজৰ সূচনা হয়। জাৰতন্দ্বৰ অৱসান ঘটোৱা আৰু সাম্ৰাজ্যবাদৰ মহামৰণপণ কৰি সংগঠিত হোৱা ৰুচ বিপ্লৱে স্বাধীনতাকামী ভাৰতীয় লোকৰ মনতো প্ৰেৰণাৰ উদ্ৰেক কৰে। লাহে লাহে এই সাম্যবাদৰ প্ৰভাৱ ভাৰতৰ সাম্যবাদীসকলৰ ওপৰতো পৰিবলৈ ধৰে।

ছাইমন কমিছন বা সংবিহীত আয়োগ : দেশজোৰা প্ৰতিবাদ : দেখা যায় যে, ১৯১৯ চনৰ পৰা ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত গা কৰি উঠা উত্তপ্ত ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিৰ ওপৰত নাকি লগাই ১৯২৭ চনত গঠন কৰা সংবিহীত আয়োগে ভাৰতৰ জাতীয়তাবাদী মানসিকতাক আৰু অধিক গজগজীয়াহে কৰি তোলে। ভাৰতৰ জাতীয়তাবাদী নেতাসকলে প্ৰথমে সংবিহীত আয়োগক ভাৰত ভ্ৰমণ কৰাতো বৰ্জন কৰি তাৰ প্ৰতি বিক্ষোভ প্ৰদৰ্শন কৰে। এনে বিক্ষোভ প্ৰদৰ্শনৰে ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ অন্যতম নেতা লালা লাজপত ৰায়ে বৃটিছৰ সেনাবাহিনীৰ অত্যাচাৰত প্ৰাণ হেৰুৱাবলগীয়াত পৰাত ভাৰতৰ জাতীয়তাবাদ আৰু অধিক সৰব হৈ পৰে আৰু ভাৰতীয় ছাত্ৰই Youth League সংগঠন কৰি এই হত্যাৰ প্ৰতিশোধ লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে।

ৰাজনৈতিক ঘটনা প্ৰবাহৰ এনে এক পৰিৱেশতেই আকৌ ১৯২৪ চনৰ কংগ্ৰেছৰ অধিৱেশনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভাৰতীয় স্বাধীনতা সংগ্ৰামী নেতাসকলে পূৰ্ণ স্বৰাজৰ দাবী উত্থাপন কৰে। কিন্তু ইয়াতে আকৌ মহাত্মা গান্ধীয়ে হস্তক্ষেপ কৰি ভাৰতবৰ্ষত পূৰ্ণ স্বৰাজৰ দাবী প্ৰত্যাহাৰ কৰি বৃটিছ সাম্ৰাজ্যবাদৰ প্ৰতি এক নৰম দৃষ্টিভঙ্গী গ্ৰহণ কৰি ঔপনিৱেশিক স্বায়ত্ত্ব শাসনৰ প্ৰস্তাৱ লৈ লোণ আইন ভঙ্গ কৰিবলৈ দাঙীলৈ যাত্ৰা কৰি ১৯৩০ চনত আইন অমান্য আন্দোলনৰ পথ গ্ৰহণ কৰে আৰু ভাৰতৰ জাতীয়তাবাদী আন্দোলনৰ গতি মন্থৰ কৰি তোলে। যি কি নহওক, এনে ক্ষণতো কিন্তু ভাৰতত পূৰ্ণ স্বৰাজৰ ধ্বনি মাৰ নগল।

লাহোৰৰ ষড়যন্ত্ৰৰ মামলা : ইয়াৰ পাছত ১৯২৯ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ ভগত সিং আৰু বাটুকেশ্বৰ দত্তই কেন্দ্ৰীয় বিধান পৰিষদত Trade Dispute Bill খনৰ ওপৰত আলোচনা কৰি থাকোতেই বিধান পৰিষদৰ সভা গৃহত ওপৰা-ওপৰিকৈ দুটা বোমা নিক্ষেপ কৰে। এই বিলখনেৰে ভাৰতীয় শিল্প শ্ৰমিকৰ আন্দোলনৰ অধিকাৰ হৰণ কৰিবলৈ বিচৰা হৈছিল। এই ঘটনাৰ পিছত ভগত সিং আৰু বাটুকেশ্বৰ দত্তক পুলিচে গ্ৰেপ্তাৰ কৰি দেশৰ যুৱকসকলৰ ওপৰত লাহোৰৰ ষড়যন্ত্ৰৰ মামলা ৰুজু কৰি অকথ্য নিৰ্যাতন কৰাৰ উপৰিও কাৰাগাৰৰ কয়দীসকলৰ ওপৰতো নিৰ্যাতন কৰাত তাৰ প্ৰতিবাদ জেলৰ ভিতৰতে কয়দীসকলে আমৰণ অনশন কৰাত এই অনশনত যতীন্দ্ৰনাথ দাসে প্ৰাণত্যাগ কৰে আৰু তেনে কাৰ্যই দেশৰ যুৱ-ছাত্ৰসকলৰ মাজত ভীষণ আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰে।

আইন অমান্য আন্দোলন : ১৯৩০ চনত বৃটিছ বিৰোধী দ্বিতীয়টো বৃহৎ আন্দোলন মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত লোণ আইন ভঙ্গ কৰি গান্ধী আৰু ঔৰৰজন অনুগামীৰ সৈতে সৰবমতী আশ্ৰমৰ পৰা দুশ চৌবিশ মাইল দূৰত্বৰ সাগৰ তীৰত থকা দাঙীলৈ লোণ আইন ভঙ্গ কৰিবলৈ যাত্ৰা কৰি আইন অমান্য আন্দোলনৰ সূচনা কৰে। মাদক দ্ৰব্য বৰ্জন, বন্দীমুক্তি, খাজানা কমোৱা, পদস্থ চৰকাৰী ব্যক্তিৰ দৰমহা কমোৱা, লোণ কৰ বাতিল কৰাৰ দাবীত বৃটিছ বিৰোধী বৃহৎ জাগৰণৰ সৃষ্টি হোৱা আন্দোলনৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচীয়েই আছিল লোণ সত্যাগ্ৰহ। আৰু এই আন্দোলনৰ ফলশ্ৰুতিতেই পূৰ্ণ স্বৰাজৰ বাণীয়ে সমগ্ৰ দেশতে বিশেষভাৱে আলোড়ন সৃষ্টি কৰিছিল। দেশৰ বিভিন্ন অঞ্চলত হাজাৰ হাজাৰ লোকে আন্দোলনত নামি পৰিছিল। বহু ঠাইতে চৰকাৰৰ অস্তিত্ব নোহোৱা হৈ পৰিছিল, হৰতাল, পিকেটিং, সভা-শোভাযাত্ৰা, স্বাধীনতা সংগ্ৰামীসকলৰ প্ৰধান কাৰ্যসূচী আৰু কৰ্তব্যত পৰিণত হৈছিল।

গান্ধী আৰু উইন চুক্তি : মহাত্মা গান্ধী আৰু বৃটিছ ভাইচৰয় লৰ্ড আৰউইনৰ মাজত ১৯৩১ চনত স্বাক্ষৰিত হোৱা এই চুক্তিৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল কংগ্ৰেছক ঘূৰণীয়া মেজমেলত অংশীদাৰ কৰা। চৰ্দাৰ বল্লভাই পেটেলৰ সভাপতিত্বত কৰা হীত অনুষ্ঠিত কংগ্ৰেছে এই চুক্তিৰ প্ৰতি অনুমোদন জনাইছিল।

সাম্প্ৰদায়িক বটোৱাৰা আৰু ব্যক্তিগত সত্যাগ্ৰহ : ১৯৩২ চনত লণ্ডনত দ্বিতীয় ঘূৰণীয়া মেজমেল ব্যৰ্থ হোৱাত বৃটিছ প্ৰধানমন্ত্ৰী ৰামজে মেকভোলে ভাৰতত সাম্প্ৰদায়িক ভিত্তিক বিভাজন কৰি আইন অমান্য আন্দোলনৰ অংশীদাৰিত্ব কংগ্ৰেছক বেআইনী ঘোষণা কৰি ইয়াৰ কেইজনমান আগশাৰীৰ নেতাক গ্ৰেপ্তাৰ কৰাত ভাৰতত ব্যক্তিগত সত্যাগ্ৰহ আন্দোলনে মূৰ দাঙি উঠে।

১৯৩৫ চনৰ ভাৰত শাসন বিধি : ১৯৩৫ চনৰ ভাৰত শাসন বিধি অনুসৰি বৃটিছে সুদীৰ্ঘ আঠটা বছৰৰ চেপ্তাৰ পৰিণতি হিচাপে মূলতঃ ভাৰতত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় শাসন ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল।

সাম্যবাদী আন্দোলনৰ প্ৰসাৰ : আন্তৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপতত ১৯১৭ চনৰ ৰুছ বিপ্লৱৰ প্ৰভাৱ ভাৰততো পৰি ১৯২০ চনত মানবেন্দ্ৰ নাথ ষ্ট্ৰীভেৰ নেতৃত্বত ভাৰতত কমিউনিষ্ট পাৰ্টি গঠন হয় আৰু এই কমিউনিষ্ট নেতাসকলৰ উদ্যোগতই ভাৰতত আনন্দবজাৰ পত্ৰিকা, প্ৰৱৰ্তক, সাৰাথী আদি বাতৰি কাকতে ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনক সাম্যবাদী ভাবধাৰাৰে যথেষ্ট পৰিমাণে জীপাল কৰি তোলে।

হিন্দুস্থান ছোচিয়েলিষ্ট ৰিপাব্লিকান এছ'চিয়েচন : ভগত সিং, শুকদেৱ, বিজয় কুমাৰ সিন্‌হা, শিৱ বাৰ্মা, চন্দ্ৰ শেখৰ আজাদ আদি বৈপ্লৱিক সমাজবাদীসকলৰ চেপ্তাত ১৯২৪ চনত Hindustan Republican Association গঠন হয়। এই এছ'চিয়েচনে বিশেষকৈ ভাৰতীয় নিপীড়িত তথা সৰ্বহাৰা শ্ৰেণীৰ স্বাৰ্থৰ হকে ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ কথা ঘোষণা কৰে।

কৃষক আৰু শ্ৰমিক সংগঠনৰ আৰিভাৰ : আধুনিক যুগত ভাৰতবৰ্ষত বৃটিছে অনুসৰণ কৰা অৰ্থনৈতিক নীতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বিক্ষিপ্ত আৰু স্বাভাৱিকভাৱে সংঘটিত হোৱা কৃষক আৰু শ্ৰমিক বিদ্ৰোহসমূহ সুসংহত আৰু পৰিকল্পিতভাৱে নেতৃত্ব দিয়াৰ প্ৰয়োজনতেই কৃষক আৰু শ্ৰমিক সংগঠনৰ সৃষ্টি হৈছিল।

দেশীয় ৰাজ্যসমূহত প্ৰজা বিদ্ৰোহ : সমগ্ৰ বৃটিছ ভাৰতত অসহযোগ আন্দোলন চলি থকা অৱস্থাতেই ভাৰতৰ বিভিন্ন দেশীয় ৰাজ্যসমূহৰ প্ৰজাবৰ্গই বৃটিছৰ বিৰুদ্ধে বিক্ষোভ প্ৰদৰ্শন কৰি প্ৰজা বিদ্ৰোহৰ পাতনি মেলি ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত বৰঙণি যোগায়।

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত জাতীয় আন্দোলন : ১৯৩৯ চনৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধত সমসাময়িক কালৰ ভাৰতে সাম্ৰাজ্যবাদী শক্তি বৃটিছ পক্ষে যুদ্ধত যোগদান কৰা বুলি ইংলেণ্ডে ঘোষণা কৰাত ভাৰতীয় জাতীয়তাবাদী মনোভাৱ আকৌ জাগি উঠে আৰু পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত ইয়ে ৪২ ৰ গণ আন্দোলনত বৰঙণি যোগায়।

ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন : ১৯৪২ চনৰ জুলাই মাহত বৃটিছ বিৰোধী তৃতীয়টো সৰ্ববৃহত গণ আন্দোলন ভাৰতত সূচনা হয়। গান্ধীজীৰ অহিংস পন্থাকো সময় অতিক্ৰম কৰি গৈ স্বাধীনতাৰ সপক্ষে একমুখে মাত-মতি যাবলৈ ধৰা এই আন্দোলনৰেই পৰিণতিত ১৯৪৭ চনৰ ভাৰতীয় স্বাধীনতাই যথেষ্ট পৰিমাণে স্বাক্ষৰ বহন কৰে।

গতিকে দেখা গ'ল যে, ১৯১৯ চনৰ পৰা ১৯৪২ চনলৈকে ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ গতানুগতিক পৰ্যায়ত ভাৰতৰ জাতীয় কংগ্ৰেছৰ তত্ত্বাৱধানত সূচনা হোৱা তিনিটা বৃহৎ আন্দোলনৰ উপৰিও বহু সময়ত বহুতো স্বাধীনতাকামী ভাৰতীয় জনগণই বহু পন্থা অৱলম্বন কৰি স্বাধীন ভাৰত গঠনৰ দিশত আগবাঢ়িছিল। সময় অনুযায়ী নম্ৰ আৰু আৰু সময় অনুযায়ী উগ্ৰভাবমূৰ্তি লৈ আন্দোলনৰ পথত আগবঢ়া গতানুগতিক জনসমাজৰ এনে প্ৰবল প্ৰতিবাদৰ জোৰাৰেই এফালে সাম্ৰাজ্যবাদী শক্তি আৰু আনফালে ভাৰতৰ জাতীয় কংগ্ৰেছৰ এচাম লোকৰ চকুৰ টোপনি হৰিছিল। অৱশ্যে অৱশেষত হাজাৰ হাজাৰ ভাৰতীয় ছহিদৰ ৰক্তদান, লাখ লাখ স্বাধীনতাকামী জনগণৰ আৰু শুভেচ্ছাৰ ফলশ্ৰুতিত ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্ট তাৰিখে ভাৰতে সাম্ৰাজ্যবাদী শক্তিৰ পৰা স্বাধীনতা লাভ কৰিলে। যদিও তেতিয়াৰ পৰা পুনৰ আগবাঢ়ি গ'ল পৰাধীনতাৰ অন্য এক গৰাহলৈ। য'ত অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, সমাজনীতিক আজিও নিয়ন্ত্ৰণ কৰি থাকে মুষ্টিমেয় এচাম পুঁজিপতি লোকে। পৰিস্থিতি অনুযায়ী কেতিয়া আমাৰ গণতন্ত্ৰ গৈ ফেচিষ্ট হৈ পৰেগৈ তাৰো কোনো নিশ্চয়তা নাই। ০০০

পৰ্যটন স্থলী : ঐতিহাসিক নগৰ তেজপুৰ

হেমন্ত মেচ

ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ তেজপুৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ ৰম্যভূমি। বৰ্তমান অসমৰ শাসনাধীনত শোণিতপুৰ জিলাৰ সদৰ ঐতিহাসিক চহৰখন ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত। শোণিতপুৰ জিলাৰ উত্তৰে অৰুণাচল প্ৰদেশ, পূবে লক্ষীমপুৰ জিলা, দক্ষিণে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী আৰু পশ্চিমে দৰং জিলা।

তেজপুৰ নগৰৰ উৎপত্তিৰ লগত কিছুমান কিংবদন্তী, পৌৰাণিক আখ্যান আদিৰ লগত জৰিত হৈ আছে। জনশ্ৰুতিমতে মহাপ্ৰতাপী ৰজা বাণ শিৱৰ উপাসক আছিল আৰু ভগৱান শিৱই তেওঁক শত্ৰুৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব বুলি বৰ তথা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। বাণ ৰজাৰ উষা নামৰ এগৰাকী পৰমাসুন্দৰী কন্যা আছিল। উষাৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে বাণে এটা গড় বন্ধাই তাৰ ভিতৰত উষাক আৱদ্ধ কৰি ৰাখিছিল আৰু গড়টোৰ চাৰিওফালে জুই জ্বলাই ৰাখিছিল আৰু সেয়ে এই গড়টোক অগ্নিগড় বুলি জনাজাত। ঘটনাক্ৰমে দ্বাৰকাৰ অধিপতি ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ নাতি অনিৰুদ্ধৰ লগত উষাৰ গোপন প্ৰণয় আৰু গন্ধৰ্ব বিবাহ হয়। ইয়াতে ক্ৰোধান্বিত হৈ বাণে অনিৰুদ্ধক বন্দী কৰে আৰু ফলস্বৰূপে শ্ৰীকৃষ্ণৰ নেতৃত্বাধীন দ্বাৰকাৰ সৈন্য বাহিনীৰ লগত বাণৰ যুদ্ধ হয়। তেতিয়া পূৰ্ব প্ৰতিশ্ৰুতিমতে বাণক ৰক্ষা কৰিবলৈ আহি শিৱয়ো শ্ৰীকৃষ্ণৰ লগত যুদ্ধত লিপ্ত হ'ব লগা হৈছিল। ইয়াকে হৰিহৰ যুদ্ধ বুলি কোৱা হয়। যুদ্ধখনত দ্বাৰকা বাহিনীটোৱে জয়লাভ কৰে আৰু অহংকাৰী বাণ ৰজাৰ দৰ্প চূৰ্ণ হয়। প্ৰবাদমতে হৰিহৰ যুদ্ধত আঘাতপ্ৰাপ্ত অলেখ সৈন্য-সামন্তৰ তেজ বা শোণিতৰ নৈ বৈ গৈছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰাই এই ঠাইখনৰ নাম শোণিতপুৰ বা তেজপুৰ নাম হয়।

বৰ্তমান সময়ত ঐতিহাসিক নগৰী তেজপুৰত বহুতো ঐতিহাসিক সমল তথা ভগ্নাৱশেষ দেখিবলৈ পাওঁ। সেই ঠাইসমূহ আধুনিক কলা-কৌশল ব্যৱহাৰ কৰি আটক-খুনীয়া কৰি তুলিছে। সেই ঐতিহাসিক সমলৰ বিষয়ে থুলমূলকৈ দিয়া হ'ল -

দ-পৰ্বতীয়া দ্বাৰ : দ-পৰ্বতীয়া দ্বাৰ অসমৰ আটাইতকৈ পুৰণি স্থাপত্য আৰু ভাস্কৰ্যৰ নিদৰ্শন। এই দ্বাৰৰ লগত বহুতো কিংবদন্তী জৰিত হৈ আছে। ইয়াত থকা শিলৰ প্ৰৱেশ দ্বাৰখন কিছুমান পণ্ডিতৰ মতে শিৱ মন্দিৰৰ আৰু কিছুমানৰ মতে সূৰ্য মন্দিৰৰ। বৰ্তমান মন্দিৰৰ ভগ্নাৱশেষৰ ভিতৰত শিলৰ মূল প্ৰৱেশদ্বাৰখনেই প্ৰধান। দুৱাৰখনৰ মাজত কুণ্ড থকা এছটা ডাঙৰ শিলৰ সন্মুখত অৱস্থিত দুৱাৰৰ স্তম্ভ দুটা। স্তম্ভ দুটাত আকৰ্ষণীয় ভংগীমাৰে

হাতত মূৰ্তি আৰু ওপৰত পথালিকৈ থকা শিলছটাত মূৰ্তি আৰু চিত্ৰসমূহৰ পৰা ইতিহাসবিদসকলে এটা কথা অনুমান কৰে যে, এই মন্দিৰসমূহ গুপ্ত যুগৰ বুলি।

গড়দৌল : দ-পৰ্বতীয়া অঞ্চলৰ অন্যতম ঠাই হ'ল তৰাজানৰ গড় দৌল। এই ঠাইত ভূতত্ববিদসকলে খনন কাৰ্য চলাই বহুতো ইটাৰ ভগ্নাৱশেষ অৱিষ্কাৰ কৰিছিল আৰু অনুমান কৰা হৈছে এই ইটাৰসমূহ ১১-১২ শতিকাৰ বাণ ৰজাৰ দিনৰ।

গণেশ মন্দিৰ : দ-পৰ্বতীয়া অঞ্চলৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্য আৰু পাৰৰ প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰে সমৃদ্ধ পাহাৰৰ ওপৰত অৱস্থিত এই মন্দিৰ। শিলত খোদিত গণেশ মূৰ্তি অতি মনোৰম। মূৰ্তিৰ চাৰিওফালে এটা মন্দিৰ সাজি দিয়া হৈছে আৰু চাৰিওফালে ডাঙৰ শিল আছে। এই মন্দিৰ গুপ্ত যুগৰ বুলি অনুমান কৰা হৈছে।

হৰ্জৰা পুখুৰী বা হৰ্জৰা পুখুৰী : ঐতিহাসিক হৰ্জৰা বা হৰ্জৰা পুখুৰী তেজপুৰ চহৰৰ পৰা প্ৰায় তিনি কিঃমিঃ নিলগত। পুখুৰীটো শালস্তম্ভ বংশীয় ৰজা হৰ্জৰ বৰ্মাৰ নামেৰে হৰ্জৰা পুখুৰী হিচাপে জনাজাত। ১৫৮ বিঘা ভূখণ্ডৰে আগুৰা এই পুখুৰীটোৰ পাৰত বৃটিছসকলৰ ৰাজত্বকালত ঘোঁৰা দৌৰৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। কিন্তু বৰ্তমান ইয়াত ক্ৰিয়া প্ৰকল্প আৰু Youth Hostel গঢ়ি উঠিছে।

বামুণী পাহাৰ : ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ পাৰত এটি সৰু টিলা। সমগ্ৰ টিলাটোত অসংখ্য শিলাখণ্ড সিঁচৰতি হৈ আছে। বিভিন্ন আকৰ্ষণীয় মূৰ্তি আৰু ফুল ইয়াত খোদিত কৰা আছে। দীঘলীয়া আকৃতিৰ-এডোখৰ শিলাখণ্ডত নৰসিংহ, পৰশুৰাম, বলৰাম, বৰাহ আৰু বামৰ মূৰ্তি খোদিত আছে। ইয়াৰে বিভিন্ন শিলাখণ্ডত বিবিধ ফুল, লতা, জীৱ-জন্তু, নৰ মূৰ্তি, নটৰাজ ইত্যাদি খোদিত আছে। প্ৰত্নতাত্ত্বিকসকলে বামুণী পাহাৰত সিঁচৰতি হৈ থকা শিলাখণ্ডসমূহ ৮ম - ৯ম শতিকাৰ বুলি ঠাৱৰ কৰিছে।

ভৈৰৱী মন্দিৰ : তেজপুৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ পাৰত এই মন্দিৰ অৱস্থিত। কথিত মতে বাণ ৰজাৰ দুহিতা উষাই ইয়াত পাৰ্বতীক আৰাধনা কৰিছিল। বৰ্তমান মন্দিৰটো সাধাৰণ টিনপাতেৰে সজা যদিও মন্দিৰত প্ৰাচীনতাৰ উমান পোৱা যায়। মন্দিৰৰ দক্ষিণফালে ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ নামি যোৱা ধুনীয়া শিলৰ খটখটি আছে।

হনুমান মন্দিৰ : ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ পাৰত গেৰেকী বান্দৰদোৱা পাহাৰৰ ওপৰত এটি সংকটমোচন হনুমান মন্দিৰ অৱস্থিত। মন্দিৰৰ ভিতৰত প্ৰায় ৬ ফুট উচ্চতাৰ বিগ্ৰহৰ ওপৰত পিতলৰ নিৰ্মিত কিৰাট আছে। মন্দিৰৰ ৮ ফুট উচ্চতাৰ আন এটা কাঠেৰে নিৰ্মিত হনুমানৰ মূৰ্তি। মন্দিৰৰ বাওঁফালে আছে যজ্ঞকুণ্ড মন্দিৰত হনুমানৰ পূজা আৰু সান্ধ্য আৰতি কৰা হয়।

বিষ্ণু ৰাভা সমাধিস্থল : কলাগুৰু বিষ্ণু ৰাভা অসমৰ সাংস্কৃতিক বিপ্লৱী শিল্পী, নাট্যকাৰ, সংগীতজ্ঞ, সু-বক্তা, সু-সাহিত্যিক তথা সু-অভিনেতা সৃষ্টিশীল আভাৰে আলোকিত হৈ আজিও প্ৰতিজন অসমীয়াই শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰে। ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনকে ধৰি দ্বিতীয় বিশ্ব যুদ্ধৰ চাক্ষুস ঘটনাৰাজিৰ সাক্ষী আছিল এইজনা মহান নেতা।

এইজনা মহান নেতাৰ ১৯৬৯-৭০ মৃত্যু হোৱাত তেখেতক ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত সমাধিস্থ কৰা হয় আৰু বৰ্তমান তেখেতৰ সমাধিস্থলী 'বিষ্ণুৰাভা উদ্যান' নামেৰে জনাজাত। এই উদ্যানখনে অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ চিত্ৰশিল্প সুন্দৰভাৱে সজাই ৰাখিছে।

মহাভৈৰৱ মন্দিৰ : তেজপুৰ চহৰৰ উত্তৰফালে এটা সৰু টিলাৰ ওপৰত মহাভৈৰৱ মন্দিৰ অৱস্থিত। এই মন্দিৰ কোনে কেতিয়া নিৰ্মাণ কৰিছিল তাৰ বিশেষ ঐতিহাসিক সমল বিচাৰি পোৱা নাযায়। কথিত আছে যে, দ্বাপৰ যুগৰ ৰজা বানাসুৰে মহাভৈৰৱ মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল। ৰজা বানাসুৰ শিৱৰ ভক্ত আছিল।

বৰ্তমান মন্দিৰৰ মূল প্ৰৱেশদ্বাৰৰ তোৰণ আকৰ্ষণীয় কাৰুকাৰ্য খোদিত কৰি নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। কথিত আছে যে, বাণ ৰজাৰ দুহিতা উষাই এই মন্দিৰত নিতৌ পূজা-অৰ্চনা কৰিছিল। মন্দিৰৰ ভিতৰত এটা বৃহৎ শিৱ লিংগ আছে। শিৱ লিংগটো দীঘল প্ৰায় ৩.২ মিটাৰ আৰু বহল প্ৰায় ২.৩ মিটাৰ। মন্দিৰৰ শিৱ লিংগটো এচিয়া মহাদেশৰ বৃহৎ শিৱ লিংগসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম।

কনকলতা উদ্যান : তেজপুৰ চহৰৰ পশ্চিম প্ৰান্তত ভৈৰৱপদ মৌজাৰ গুণ্ডিৰি পাহাৰত গণ-আন্দোলনৰ ছহিদ কনকলতা বৰুৱাৰ নামকৰণেৰে সুন্দৰ এক প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত কনকলতা উদ্যান বিদ্যমান। উদ্যানখনত হাতত ত্ৰিৰংগ পতাকা সহ ছহিদ কনকলতা বৰুৱাৰ এটি পূৰ্ণাংগ মূৰ্তি স্থাপন কৰা আছে। প্ৰৱেশদ্বাৰৰ পৰা ক্ৰমাগত ওপৰলৈ উঠি গৈ উদ্যানৰ শীৰ্ষৰ পৰা তেজপুৰ চহৰৰ নৈসৰ্গিক সৌন্দৰ্যও উপভোগ কৰিব পাৰি। বৰ্তমান কনকলতা উদ্যান স্থাপন কৰা এই পাহাৰখনক বৃটিছসকলে টাইগাৰ হিল হিচাপে নামকৰণ কৰিছিল।

ঐতিহাসিক তেজপুৰ চহৰ অসমৰ সাংস্কৃতিক ইতিহাসৰ উজ্জ্বল তৰা ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা, কলাগুৰু বিষ্ণু ৰাভা আৰু নটসূৰ্য ফণী শৰ্মাৰ লীলাভূমি আছিল। ইয়াৰোপৰি এই নগৰত বহুতো প্ৰাচীন কালৰ কীৰ্তিচিহ্ন আৰু ভগ্নাৱশেষ মঠ, মন্দিৰ, দৌল-দেৱালয় আছে। তদুপৰি তেজপুৰৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য আৰু মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্য বৰ আকৰ্ষণীয়। ০০০

DEPARTMENTAL ACTIVITIES

First Local Tour in Tipam Area

A group of students of the Department of History guided by Prof B. Saikia, H.O.D. accompanied with Prof. (Mrs.) A.G. Boruah, Prof. R. Khatoniar, Prof B. Khanikar with thirteen Major students and two H.S. students visited Tipam area which is about 14 k.m. far from Duliajan on 8th November 2009, where the founder of the Ahom dynasty Sukapha was staying for about 3 months after crossing the Patkai range in December 1228 A.D. This area is historically a most important place situated in the extreme east of the district of Dibrugarh. Bhadoi Nagar was a remarkable place during the time of Gadadhar Singha (1681 - 1714), one of the great Ahom king who established Bhadoi, in a place called Bhadoi Nagar in recognition for the women who helped him in his fugitive period. There are many historical as well as tourist important places. These are *Gadadhar Sing Pukhuri, Padum Pukhuri, Naglaga Pukhuri, Raj Pukhuri, Sengelijan Pukhuri, Buri Pukhuri, Sita Kunda, Sial Garh alias Patal Borbaruah Garh, Charaipung, Bura Danganar Than, Tipam Devi Than, Nagaghat, Deosal, Tipam Phake village and Buddha Temple, Diding Patkai Santury* etc.

The names of the students who accompanied the team are as follows :

B.A. III Yr.	Pulok Gogoi, Simanta Bordoloi, Biswajit Sonowal and Udipta Kalita.
B.A. II Yr.	Jyoti Das, Hemanta Mech, Jayalakshmi Dutta.
B.A. I Yr.	Nayanmoni Saikia, Udayan Kalita, Rita Tairai, Daisy Hazarika, Tulumoni Phukan, Simalakshmi Gogoi.
H.S. I Yr.	Deepjyoti Gogoi, Pallavi Gogoi.

The team was managed by the Department of History and started the journey at 8 am on that day. Mr. Nilam Buragohain a local guide of Tipam and Miss Anu Sonowal an ex-student of the college helped in this excursion from the beginning to the end. They were analyses the importance of all the historical remains and other natural prosperity. They also organized the lunch for the team in their custody and prepared an uncommon tribal dish which was made in bamboo pipe both rice and curry with indigen vegetables. After taking lunch at 3 pm the team closed their tour and started their return journey and reached the college at 4 pm. All the students collected the materials for their academic purpose in this tour.

This tour was very fruitful for the students as well as the teachers.

Second Local Tour in the South West Portion of the District of Dibrugarh

The Department of History, Duliajan College organized a second field visit in the south-west portion of the district of Dibrugarh on the 16 November 2009 where different historical remains of medieval Assam History are scattered headed by Prof. B. Saikia H.O.D., History Department accompanied with Prof. R. Khatoniar, Prof. B. Khanikar, Manoj Deka, Anu Sonowal, an ex-student along with 26 students. The team started their journey at 8 a.m. on that day and took their breakfast at Dibrugarh and reached Lejai Kalakhowa under Larua Mouza in the district of Dibrugarh at 11 a.m. where Mr. Kiron Gogoi, president of the Dibrugarh Jila Sahitya Sabha, Mr. Krishna Kanta Borah, Secretary Dibrugarh Jila Sahitya Sabha, Mr. Tarun Borah, Head Master of Kalakhowa High School with his teaching staff were waiting for the team. They welcomed the team to the site where the **Raidongia Dole** is situated. Mr. Kiron Gogoi, Mr. Tarun Borah gave a detail history of **Raidongia Dole, Raidongia Pukhuri, Raidongia Ali**, some important historical remains of Upper Assam.

Raidongia Dole : It was constructed by Pramatta Singha (1744-175 1), the Ahom King who gave 200 puras of land to Nitai Raidongia Boruah, the son of Kalia Raidongia Boruah as he married his younger sister Jamini alias Jamuna. The height of the Dole is 45 ft and its breath is 150 ft. Originally, there were 24 nos. of images of Hindu Gods in the wall of the door. But at present there are 14 nos. of images of Hindu Gods. Others have been damaged for different reasons. According to local tradition there were a big **Doba** (Drum, 60 Kg.), one big Bell (10 Kg.), one big copper Vessel (5 Kg.). But at present there are no images inside the door except 5 nos. of Doll of Lion (**Nam Singha**) and 5 nos. **Trisul** (Trident). Nitai Raidongia Boruah constructed a road from Lejai to Mohanaghat through Medela Reserve. It has a local tradition that the Daffallas used to come to pay their annual revenues to the Ahom king through this route. Another road which started from Khowang to National High Way through Dikhari Tea Estate the length of the road is about 11 K.m. This road was constructed by Raidongia Boruah, which is known as Borphukanar Ali. **Sensua Pukhuri, Bejor Bari, Bejor Dole** are situated near the road at some differences to each other. There are two tombs in the back side of the Bahoni Bari M.V. School. According to local tradition, these are the burial places of the Ahom King Suhung mung Dihingia Raja (1497-1539) and his younger queen. During the time of Ahom administration 41 nos. Borboruah ruled Upper Assam. Some of them were buried in the south of the present Borboruah Town near 37 national high way. The graveyard of Dasaratha Dowarah Phukan, a popular officer during the time of Rajeswar Singha (1751-1769) existed in Rongsali Grant in the Khowang. Tea Estate.

During the time of Pramatta Singha (1744-175 1) **Bejor Dole** was constructed in Bejor Pather near Dhemesi under khowang Mouza in the district of Dibrugarh. There are a few Satra's, Than in this area. Such as **Kaliai Than, Sesa Mukh Satra, Dihing Than** which were established by the later disciples of Sri Sri Gopal Deva, the founder of the Kala Samhati Satra.

All these historical properties are lying in complete negligence of the govt. after visiting the historical places of the south-west area of the Dibrugarh district the team took their lunch at Sepon at 3 p.m and ending their field visit, started their return journey and reached the college at 7:30 p.m. Mr. Phatik Chandra Gohain, a local historian of Khowang guided the team in Khowang area. The visit to these historical sites were possible because INDIA LTD. helped by providing a bus for the excursion.

The name of the students were as follows :

- B.A. 3rd Year - Biswajit Sonowal, Simanta Bordoloi, Numal Gogoi, Udipta Kalita
 B.A. 2nd Year - Lalit Tungkhungia, Hemanta Mech, Jayalaxhi Dutta.
 B.A. 1st year - Seema Laksmi Gogoi, Tulumoni Phukan, Rita Tairai, Diganta Sonowal, Sarat Saikia, Nayanroni Saikia, Daisy Hazarika, Rupam Gogoi, Udayan Kalita.
 H.S. 2nd Year - Pallavi Gogoi, Jushna Gogoi, Biki Sonar, Saiyada Jasmina Jafrin
 H.S. 1st Year - Deepamoni Buragohain, Saiyada Majida Seria, Arati Thapa, Sanjay Gogoi, Deepjyoti Gogoi, Jinti Rajkonwar.

Seminar :

A seminar was held by the Department of History, Duliajan College, on 08-09-2009 on the topic, "***The Importance of 'Bhadoi' In the History of Assam***". The Seminar was well attended by all the students and teachers of the Department , and was especially enriched by the presence of the Chief Guest, ***Dr. Dipankar Gogoi***, HoD of History , Naharkatia College and Dr. S.N. Gogoi Sl. Grade Lecturer, Department of Pol. Sc. , Duliajan College. The Seminar was conducted smoothly by Sri ***Bhupen Saikia***, HoD of History, Duliajan College.

The interesting History of '***Gadapani***' the great Ahom king and the establishment of '***Bhadoi Nagar***' situated in the extreme east of

the Dibrugarh district as a gesture of gratitude, together was the question of conservation of ancient monuments in and around Tipam and establishment of the area as a tourist spot were among the points that were highlighted by the speakers. It was finally decided to endeavour to name this area as '***Gadadhar Singha Kshetra***'.

GUARDIAN MEETING

As directed by the principal, Duliajan College, Department of History Duliajan College held a guardian meeting on 12th Nov. '09 at the museum of the college. The meeting was presided by Bhupen Saikia H.O.D., History and object of the meeting delivered by Rubul Khatoniar Lecturer, Dept. of History. In his speech he referred to the importance of guardian meeting in an educational institution. Mr. M. Bordoloi a guardian highly appreciated the works of the department of History and promised to help in the academic development of the Department. Mr. D. Saikia another guardian delivered a speech on the importance of guardian meeting and he suggested to hold such meeting atleast twice in a year. Prof. (Mrs.) A.G. Boruah, Prof. Bhaben Khoniker also interacted with the guardians regarding the academic development of the students. In presidential remarks Mr. B. Saikia H.O.D. referred to the importance of the day and said in an educational institution there are four factors, these are students, teachers, authority and guardians. In general, guardians are always left aside. Most of the guardians are not willing to be involved in educational institution. Very few guardians seem to take interest in their son or daughter. He opined that guardians should come in any time to college and give suggestion, objection if any. He congratulated everybody and concluded his speech with a fruitful word. Vote of thanks offered by Prof. B. Khoniker. At last president declared the end of the meeting.

 (Bhupen Saikia)

H.O.D.
 Department of History
 Duliajan College

OUR CONTRIBUTORS

1. Bhupen Saikia – HOD, Department of History
Duliajan College
2. Anita Gohain Baruah – Lecturer, Department of History
Duliajan College
3. Rubul Khatoniar – Lecturer, Department of History
Duliajan College
4. Bhaben Khanikar – Lecturer, Department of History
Duliajan College
5. Dr. Dipankar Gogoi – HOD, Lecturer, Department of History
Naharkatia College
6. Anupal Saikia – Subject Teacher, Margherita H. S. School
Margherita, Tinsukia
7. Anu Sonowal – Ex-student, Department of History
Duliajan College
8. Pulak Gogoi – Ex-student, Department of History
Duliajan College
9. Hemanta Mech – A student of TDC Part - III
Department of History, Duliajan College

the Dibrugarh district as a gesture of gratitude, together was the question of conservation of ancient monuments in and around Tipam and establishment of the area as a tourist spot were among the points that were highlighted by the speakers. It was finally decided to endeavour to name this area as '*Gadadhar Singha Kshetra*'.

GUARDIAN MEETING

As directed by the principal, Duliajan College, Department of History Duliajan College held a guardian meeting on 12th Nov. '09 at the museum of the college. The meeting was presided by Bhupen Saikia H.O.D., History and object of the meeting delivered by Rubul Khatoniar Lecturer, Dept. of History. In his speech he referred to the importance of guardian meeting in an educational institution. Mr. M. Bordoloi a guardian highly appreciated the works of the department of History and promised to help in the academic development of the Department. Mr. D. Saikia another guardian delivered a speech on the importance of guardian meeting and he suggested to hold such meeting atleast twice in a year. Prof. (Mrs.) A.G. Boruah, Prof. Bhaben Khoniker also interacted with the guardians regarding the academic development of the students. In presidential remarks Mr. B. Saikia H.O.D. referred to the importance of the day and said in an educational institution there are four factors, these are students, teachers, authority and guardians. In general, guardians are always left aside. Most of the guardians are not willing to be involved in educational institution. Very few guardians seem to take interest in their son or daughter. He opined that guardians should come in any time to college and give suggestion, objection if any. He congratulated everybody and concluded his speech with a fruitful word. Vote of thanks offered by Prof. B. Khonikar. At last president declared the end of the meeting.

(Bhupen Saikia)

H.O.D.

Department of History
Duliajan College

OUR CONTRIBUTORS

1. Bhupen Saikia – HOD, Department of History
Duliajan College
2. Anita Gohain Baruah – Lecturer, Department of History
Duliajan College
3. Rubina Borah – Lecturer, Department of History
Duliajan College
4. Bhaben Khanikar – Lecturer, Department of History
Duliajan College
5. Dr. Dipankar Gogoi – HOD, Lecturer, Department of History
Naharkatia College
6. Anupal Saikia – Subject Teacher, Margherita H. S. School
Margherita, Tinsukia
7. Anu Sonowal – Ex-student, Department of History
Duliajan College
8. Pulak Gogoi – Ex-student, Department of History
Duliajan College
9. Hemanta Mech – A student of TDC Part - III
Department of History, Duliajan College